

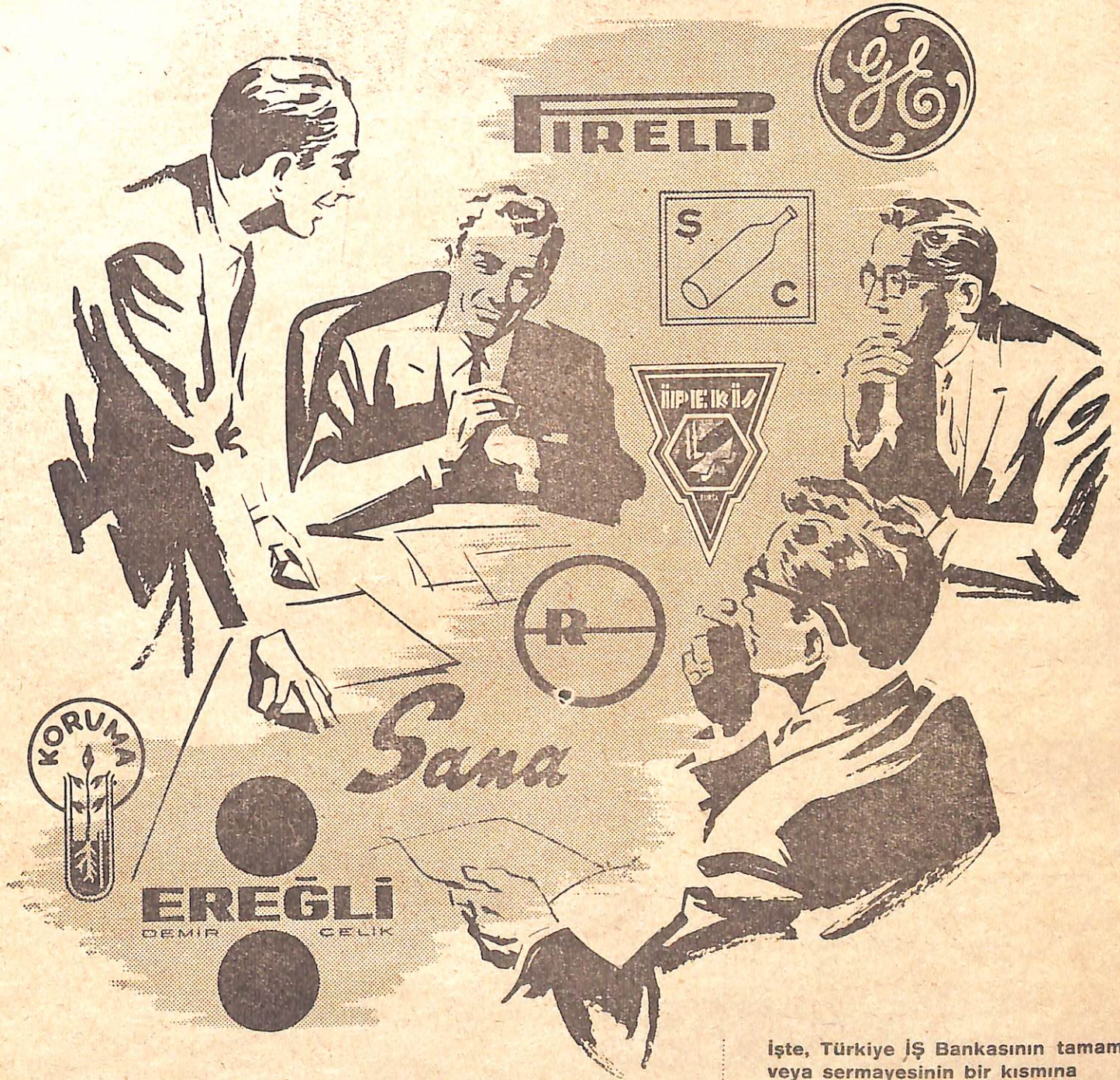
Akkaba

İŞ VE İŞÇİ
BULMA KURUMU

— Çok enayi şey şu erkekler.. Kimde
iş var, hâlâ anlamıyorlar!

MEHMET DOĞUT

Bilûmum banka hizmetlerinde olduğu gibi...

Türkiye İŞ Bankası faydalı yatırımlarıyla da memleket hizmetindedir

*Türkiye İŞ Bankası, memleketimizin
kalkınmasında mühim tesirleri bul-
nan çok faydalı yatırımlar yapmıştır.*

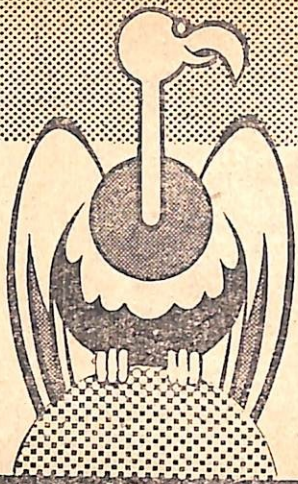

İşte, Türkiye İŞ Bankasının tamamına
veya sermayesinin bir kısmına
sahip olduğu müesseselerden bazıları:

PAŞABAĞCI ŞİŞE VE CAM FABRİKASI
ÇAYIROVA CAM FABRİKASI
İPEKİŞ MENSUCAT FABRİKASI
ULUDAĞ SANATÖRYOMU
KIRAZLIYAYLA DİNLENME EVİ
VİTA VE SANA YAĞLARI FABRİKASI
TÜRKİYE ÇİMENTO SANAYİİ
TÜRKİYE PETROLLERİ
TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI
RABAK ELEKTROLİTİK BAKIR VE MAMULLERİ
İZMİR METALÜRJİ FABRİKASI
KORUMA TARIM İLAÇLARI
ANADOLU SİGORTA
ANKARA SİGORTA
MİLLİ REASÜRANS
DESTEK REASÜRANS
GENERAL ELEKTRİK AMPUL FABRİKASI
TÜRK-PIRELLİ LÂSTİKLERİ
EREĞLİ DEMİR VE ÇELİK FABRİKALARI
TÜRKİYE SİNAİ KALKINMA BANKASI....

en kudretli bankadır

DEMOKRASİ JURNALCILARI!

SIYASİ MİZAH GAZETESİ

BASİYAZARI:

Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ:

Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ:

Aziz Nesin, Adnan Veli, Orhan Kemal, Rifat Ilgaz, Naci Sadullah, İlhan Selçuk, Selâmi Yurdatap, Ümit Yaşar Oğuzcan, Nimet Arzık, Necdet Rüştü, Şemsi Belli, Hüseyin Korkmazgil, Burhan Esen, Kenan Akıncı.

CEVİREN AİLESİ:
Vâ - Nû, Semiramis Aydınlık, Ergin Ortaç, Güliden Ortaç.

KARİKATÜR AİLESİ:
Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Nihar Tüblek, Cafer Zorlu, Bülent Şeren, Mehmet Polat, Semih Balcıoğlu, Mim Uykusuz, Zeki Beyner, Burhan Solukçu, Şadi Dinççağ, Erdoğan Özer.

Yazı işlerini fiilen idare eden:

Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:

Akbaba Matbaası

Kapak baskısı:

Şaka Matbaası

Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllık 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

Fiati: 100 kuruştur.

İDARE YERİ:

Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10

Daire: 3.

Telefon: 22 18 11

İLÂN FIATI:

Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.

Cilt: 4 — Sayı: 98

13 Haziran 1963

YIL: 41

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Herkeste bir toplama merakı vardır: Kimi pul toplar, dünyanın en eski, en seçme pulları koleksiyonunda vardır. Ucuz değil, pahalı heves... Hiç anlamam bu mânalandıramadığım işten.

Bakarsınız, bir başkası kaşık toplar. Ama ne kaşıklar: Tahta kaşık, şimsir kaşık, oyma kaşık, içi yazılı kaşık... Güzel şey, hoş şey... Ama bütün bir ömür bu kaşıkla karıştırılmaya değmez!

İbrahim Alâeddin Gövsâ'yı hatırlıyorum.. O da günün birinde böyle bir meraka tutulmuştu: Mühür topluyordu sergi sergi, dükkân dükkân, antikacı antikacı dolaşarak... Bir gümüş mühür, bir akik mühür, bir küfi, bir tâlik, bir sülüs mühür derken sahiden güzel, sahiden zengin ve galiba eşi yok bir koleksiyon doğuverdi.

Ya Kasım Gülek'in diploma koleksiyonu?.. Galiba bizim Üniversiteden başka, bütün dünya üniversitelerinden derlenmiş birer şahadetnamesi vardır üstâdın.. Belki Japon Üniversitesinden bile!

Elmas, Zümrüt, Arsa, Han, Hamam, Apartman koleksiyonları yapanlar da çoktur aramızda...

Gönüllerinde, sarışın, esmer, kumral, zayıf, tombul koleksiyonu yapan hovardaları da, dilimin ucu ile dudaklarımı yalayarak ve gizlice yutkunarak hasretle selâmlarım!

Anlıyorum, merakla sözün sonunu bekliyor: «Ya senin koleksiyonun?.. Ya sen ne topluyorsun?.. Ya sen ne biriktiriyorsun?» demek istiyorsunuz.

Efendim, benim istesem de, istemesem de topladığım iki şey var: Dost ve düşman!

Daha doğrusu, ben toplamıyorum, kendiliğinden toplamıyor bunlar...

Bir gün bakıyorum, bir narenciye bölgesinden bir sandık portakal gelmiş.. Yüzünü görmediğim bir okuyucudan, babacan bir mektupla!

Bir başka gün, bakıyorum bir başka ilimizdeki bir okurumdan iki paket ıyrıanı eriği... Komposto tarifesini de pek tatlı, pek dost bir mektupla beraber!

Ama bir başka gün de bakıyorum, anamdan, babamdan tutup torunlarıma kadar söven bir başka mektup..

Bu sonuncuların altında bazı imza da vardır. Bazı ev adresi de vardır. Ama mahallede öyle bir kabadayı bulamazsınız!

Bunlar beni kırmaz. Sadece öğrenirim bunlardan. Kalbimi sahiden kıran başka şeydir benim:

Yazı hayatım kadar doğum hayatı olmayan çocuklar, ellerine aldıkları kalemi, anlaşmaz bir hınçla yağlayıp benim

bağrımdaya bilemeye çalışıyorlar.

Yazdıkları nedir?.. Yarın -kırmaya ne kadar istidadı olmazsa olmasın- sadece kendi suratlarını kızartacak iftiralar, jurnallar.

Onu bile açıkça, yiğitçe yazamıyorlar ama, çürük dişli kalemlele gevelediklerine göre ben de cunctaci bir yazarmışım!

Neden cunctaci imişim acaba?.. Ne umarım, ne beklerim cuncta iktidarından?

Parmaklarım arasındaki kalem, düşüncelerimi, duyguları mı daha mı kolay dile getirir o zaman?..

Daha mı korkusuz, daha mı pervasız, daha mı hür bir yazar olurum cuncta idaresinde?..

Yoksa süngülerin gölgesinde bir hükümet kurulursa «buyur Ortaç» diye benim hiçbir zaman, hiçbir zorla oturmuyacağım koltuklar mı gösterirler bana?..

Beni yaşıam altmış sekiz. Günde birkaç kere bana sevimsiz oyunlar oynamaya kalkan kalbim, böyle heveslerin hiç, ama hiç birine dayanamaz...

Bırakınız bu yaşlı ve yorgun günlerimde, onyediyi yıl önce, sayın İnönü'nün büyük sevgi, büyük itibar gösterdiği milletvekili seçildiğim günlerde bile ne aklımdan, ne gönlümden böyle büyük arzular geçirecek kadar

küçük heveslere kapılmadım!

Abdülhamit devri, haydi hafi yeler, jurnalcılar devri idi diyelim... Ama aradan bir Meşrutiyet geçti, bir Cumhuriyet geldi, bir... bir demokrasi devrine girdik. Hâlâ mı jurnalcılık?

Benim yakama, diledikleri felâketin pençesi yapışsa ne çıkar?.. AKBABA bir hafta, üç hafta, on hafta, hattâ, hattâ, hattâ benim gözlerimle beraber büsbütün kapansa ne olur?.. Bütün okuyucularımdan benden kurtulmanın sevinci ile o münafık cücelere mi koşar, gönüllerinin sıcak kolları, yerlere iğilip o başarısız bücürleri mi kucaklar?..

Ben, kimsenin yoluna düşmüş, basarısını tıkamış bir kayadığım... Yollar herkese, her çalışana, her gücü olana açıktır... Yeter ki sahiden inandıklarını yazsınlar, sahiden inandıklarını savunsunlar ve gizli hırsların pesinde solumasınlar!

Okuyucunun altıncı duygusu çok uvanıktır. Onun kulağından, satırların altında gizlenen düşüncelerin fısıltısı kaçmaz...

Ne demistim başlarken: «Herkeste bir toplama merakı vardır» demistim, değil mi?

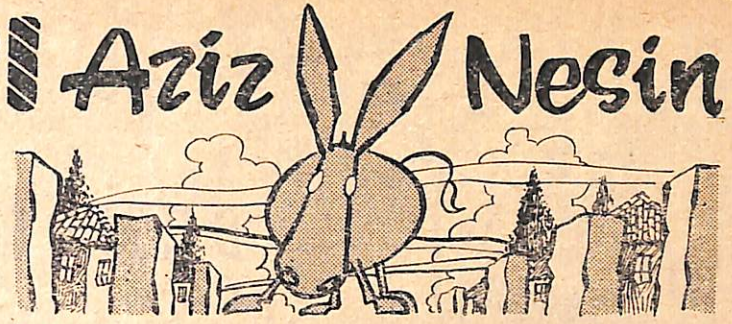
Düşmanlarıma da, yaşıamın verdiği bağışlamayla, dostca bir öğüt vereyim: Siz de aklınızı başınıza tolayınız!

Yusuf Ziya ORTAÇ

Köy ağası!

EŞEK TAŞLARI Aziz Nesin

Kaymakam atandığım ilçeye otobüsle giderken her beş-on kilometrede bir, tıpkı koyun sürüsü gibi, eşek sürülerinin otlatıldığını görüp pek şaşmışım. Her sürüde birkaç yüz eşek vardı. Birkaç yerde, şosaya çıkıp otobüsün yolunu kesen eşekleri, eşek çobanları dehşetle otobüse yol açmıştı. Sırtlarını yola sürterek keyifle kaşınan, tozda yuvarlanan eşekler, üstlerine gelen otobüsten korkmuyor, bir de yattıkları yerden başlarını uzatıp otobüsü inceliyorlardı.

İlçede ilk iş olarak, kasabaya girilen yerden kaymakamlığa kadar olan yolun onarılmasını ele aldım. Ama hiçbir müteahhit, nedense, bu yolu yapmak istemiyordu. Bir gün il'e gidip, Bayındırlık Müdüriyle bu konuyu görüştüm. Bayındırlık Müdürü, il'in ileri gelen müteahhitlerinden birini çağırıp anlattı. Müteahhit,

— Beyim, hiç boşuna uğraşmayın, buralarda o ilçenin yolunu yapacak bir müteahhit bulamazsınız... dedi.

Bayındırlık Müdürü,

— İş küçük olduğundan az kazanacaksınız diye mi yapmak istemiyorsunuz? dedi.

Müteahhit,

— Zorla değil ya, ahalisi yol istemiyor, dedi, oranın yolunu yapalım derken kaç müteahhit az daha iflâs ediyordu. Bana, bütün Türkiye sınırlarına yol yap, devin, yalnız masrafını verin. başüstüne yapayım, ama o ilçeve yol yapmam ve de yapacak hiç kimseyi bulamazsınız.

Birkaç müteahhitte daha görüştük, aşağı - yukarı onlar da öyle dediler.

Cumhuriyet bavrına yolun yetistirilmesini istediğim için acele ediyordum. Araya tarava, tã Ankara'dan bir müteahhit bulduk. Bu bölgenin yabancı-sıvıms. Yazılı sözleşme göre, Cumhuriyet bavrına iki hafta kala, volu bitirmiş olacaktı. Adam, araçlarını gereçlerini getirip, isci, usta buldu. ise girdi.

Yolun teslim edilmesi gereken günden üç gün önce geldi.

— Kaymakam bey, dedi, bu gidişle biz bu yolu yapamıyacağız.

— Zamanında yetiştiremeyeceksin de bahaneler mi uyduruyorsun? diye çıktım.

— Ne bahanesi kaymakam bey, dedi, ben yolu bir hafta öncesinden bitirecektim, gelgelim taşları getirip evlerin önüne dikiyorlar. Gelin de görün...

Yolun, taşıtların geçeceği orta bölümü yapılmış, asfaltlanmıştı, ama iki yandaki yaya yolu, yeni sürülmüş kırıç tarla gibi keseklerle karman çorman- dı. Yol boyunca her evin kapısı önüne yerden yarım metre kadar yükseklikte iri taşlar dikilmişti; bunlar mezar taşları gibi duruyordu. İlçeye ilk geldi-

ğim zaman da bu taşlar dikkatimi çekmişti.

— Şu dik taşları neden kaldırmadınız? diye bağırdım.

— Nasıl kaldırmadık... Bu kaçınıcı? Başımıza belâ olan da bu taşlar ya... Kaçtır taşları söktürüp yolun tabanına döşetiyorum. Sabah geliyoruz ki yolları kazıyıp çukurlar açmış, taşları dikmişler.

O taşları söktürüp, yol yapımına başlattım. Ertesi sabah baktım ki, yeniden yolu bozup taşları dikmişler. Müteahhit,

— Ben yandım Kaymakam Bey, diyordu, bunca masrafım kalsın, helâl olsun, verin bıraktığım peyi ben savuşup gideyim burdan.

Belediyede bir toplantı yaptık. İlçenin sözü geçenlerini, memurları topladım,

— İstemiyorsanız, yaptırmıyalım yolu... dedim, dizlerinize kadar kışın çamura, yazın toza batıyorsunuz diye yola başlat-tık; sizin için. Elbirliği edelim de şu taşları dikip yolu bozanlara engel olalım.

Böylece anlaştık. Ama ertesi sabah Müteahhit,

— Mahvoldum... diye geldi.

Belediye memurlarına, bekçilere, yerli memurlara,

— Bu taşları yine kim dikti? diye soruyorum.

— Görmedik, bilmiyoruz... diyorlar.

Taşları söktürüp, bu sefer mezarlığa taşıttım. Neye yarar, ertesi gün taşlar gene getirilmiş, dikilmiş... İş inada bindi

artık, taşları bir daha söktürüp mezarlığa taşıttım. O gece sırtına eski bir palto, başına da kulaklarına kadar bir kasket geçirip, bir dükkân kepengi ile çeşme yalağı arasına gizlendim, oradan olacağını gözlemeye başladım. Gece yarısına kadar caddede, düdüğü öttürüp dolanan bekçilerden başka bir kıpırtı olmadı. Anlaşılan yolu bozmaktan vazgeçmişlerdi. Uykusuzluktan, soğuktan titredim için artık eve gideyim derken, uzak-tan şıkır da şıkır, tıkrır da tıkrır nal sesleri gelmeye başladı. Eşeklerin kaldırımında nazlı nazlı nal tıkrıdatışı vardır, kalabalık da olurlarsa, nal sesleri köçek-çe oyun havasına benzer. İki-üç yüz eşeklik bir kervan yürütüyor-du. Her eşeğin sırtına bir taş yüklü. Eşekler caddeye girince dağıldı, her biri kendiliğinden, kendi evinin kapısına gelip dur-du. Arkaları sıra gelen sahipleri eşeklerden taşları kapı önüne indirdiler, eşekleri içeri soktu-lar. İnsanlar eşekler, hep bir kapıdan işlerlerdi.

Her kapı önünde kazmalı, kürekli, iki-üç kişi belirdi. Yaya yolunu kazıp çukurlara o taşları diklemesine koydular, güzelce sıraladılar.

Onları gözetlediğim yerin on adım kadar ötesinde Belediye Başkanının evi vardı. Belediye Başkanı, taşı indirdikten sonra eşeğin arkasından eve girmiş, evden çıkan ikinci karısıyla, ilk karısından olan iki delikanlı oğ-lu da elbirliğiyle taşı yerine dikmişlerdi. Gün yeni ışıırken hep-si işlerini bitirmiş evlerine ka-panmıştı.

Öğleye doğru uykudan kalkıp kaymakamlığa geldiğimde, mü-teahhiti odamın kapısında beni bekler buldum.

— Yandım, mahvoldum... di-ye dövünmeye başladı, bütün sermaye gitti Kaymakam Bey, şu peyimi geri verin, dönüş pa-ram bile kalmıyacak...

Belediye Başkanını, belediye memurlarını, polisleri, bekçi-leri topladım. Belediye Başka-nına,

— Gece yarısı bu taşları şey-tanlar dikmiyor ya, kim bun-lar? diye sordum.

Belediye Başkanı,

— Kimsenin günahını ala-mam... dedi.

— Sizin kapı önüne de koy-muşlar mı taşı?

— Koymuşlar ya...

— Başkan, bu gece uyumasa-nız da, siz bari görseniz şu işi yapamı...

— Yakalamak için kaç gecedir uykusuz kaldık Kaymakam Bey, bir geçirsek elimize...

Taşları yine mezarlığa taşı-tmışım. Gece yanıma jandarma komutanıyla iki de jandarma eri aldım. Sokaktaki kuytuca giz-lendik. Gece yarısından sonra, tıkrır da tıkrır, şıkır da şıkır, eşeklerin nal sesleri duyulma-ya başladı. Belediye Başkanını eşeğinin ardından, tam önümüz-den geçerken iki jandarma en-sesinden tuttu, elleriyle ağızını kapadılar. Jandarma karakolu-na götürdük.

— Eeee, Başkan, söyle baka-lım... Anlat!.. Konuş, konuş!..

Başkanda ses yok. Jandarma komutanı bir-iki zorlayınca Be-le diye Başkanı,

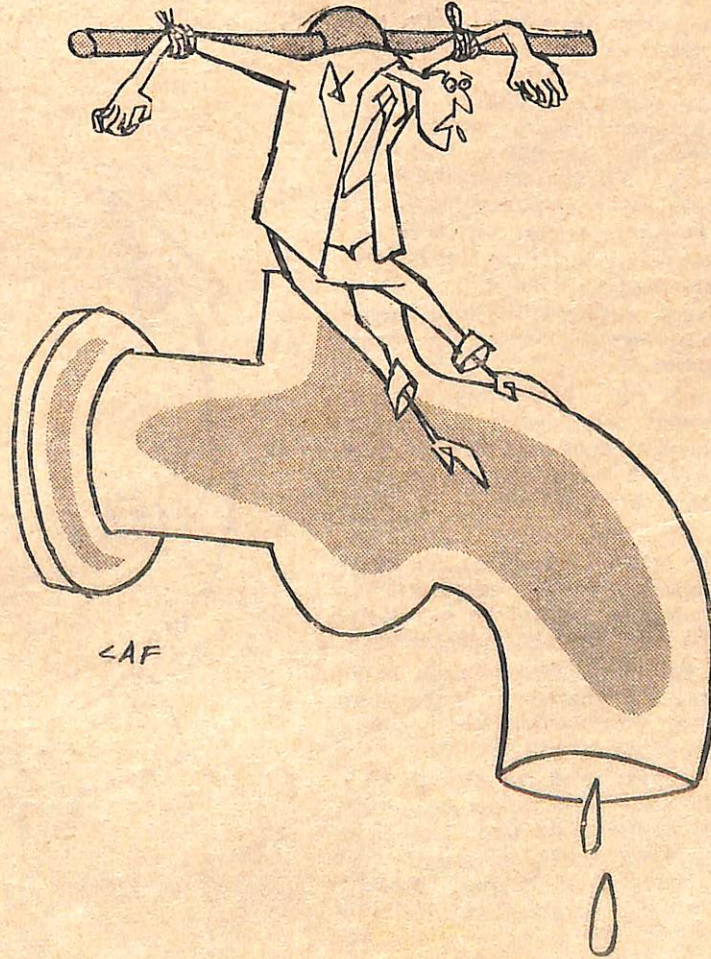
— Kaymakam Bey, bizim bu-ra insanı eşek taşı olmamış olmaz... dedi.

— Eşek taşı nedir? diye sor-dum.

— Aha o evlerin önündeki ta-şa biz eşek taşı deriz. Manda-mız, öktüzümüz, atımız, araba-mız yok... Olan varsa da, devede kulak... Tarlaya, pazara, çifte, çubuğa, işe güce hep eşeğe bi-ner gideriz. Yükümüzü, malı-mızı, tahılımızı, samanımızı eş-şekle taşıyız.

— İyi... Anladım. Yolu bozup da o taşları neye dikiyorsunuz?

— Ya eşeğe nasıl binelim Kaymakam Bey? Biz binsek de,

Susuzluk bu yaz artacak! (Gazeteler)

İŞTE DAMAT BEY!

Damat bey yine kaşınmaya başladı. Beklesin, onu öyle bir tımar edeceğim ki, sırtındaki ipek gömlek ısırgan otuna, şeyindeki naylon don deve dikenine dönecek!

Şimdi, üç ilimizde sıkı yönetim var. İstanbul bu üç ilden biridir.

Sıkı Yönetime saygı göstermeyi biz vatandaşlık ödevi sayarız. Bu olağan üstü disiplin havasını kalemimizin sesi ile bozmaya hakkımız yok. Bu bir!

Hırçın bir savunma yüzünden AKBABA kapatılırsa, çıkaracağımız ilk sayıya, özel demec vererek ve bütün İstanbul gazetelerinde telgraflarla bedava reklâm yaptırarak satışımızı körükleyecek ünlü bir paşa babamız da yok. Bu da iki!

Şimdiki sıkı yönetim, İnönü'nün eski sıkı yönetimleri gibi yıllar yılı sürmez. Konuşacağımız gün yakındır.. üç!

Talât Aydemir'i tanımayız. Hayatımızda bir kere olsun yüzünü görmedik. Bir kere olsun elini sıkmadık. Bir kere olsun sesini duymadık.. Dört!

Beşincisine gelinceee... Meşhur, meşhur, meşhur damat bey diyor ki:

[Bir takım kimseler, inanılmaz bir rahatlıkla «hafıza-i beşer nişyan ile malûldür» prensibini kendilerine hayat felsefesi yaptıkça, toplum içinde değer ölçüleri nasıl yerli yerine yerleşecektir?]

Cumhuriyetimizin en muktedir Başvekili: Adnan Menderes!

Akis dergisinin 22 Mayıs 1954 tarihli kapak resmi!

Bu satırların yanındaki kapak resmine bakıp da damat beye hak vermemeye imkân yok.

Bu resim, bay damadın, henüz damat olmadan, henüz Zafer yazarlarından ve Demokrat Parti kalemlerinden danken çıkarmaya başladığı dedikodu dergisinin 22 Mayıs 1954 tarihli ve 2 No.lu sayısındaki kapak resmi. Yazısı mı?.. O da aynen şu:

Kapak Resmimiz

Adnan Menderes

Cumhuriyetimizin en muktedir Başvekili

O günün menfaat şartları içinde bugünkü Paşa babasını inkâr eden damat beye bizim «Pes!» demekten başka söyleyecek sözümüz yok. Alt tarafı kendilerinin bileceği şey..

Cumhuriyet Halk Partisi'nin Taksimdeki eski «Kristal» gazinosunda yapılmış kongresi dolayısıyla, bugünkü Paşa babası İsmet Paşadan nasıl bahsettiğini ise Sayın İnönü ailesinin huzuru bozmamak için, dişimizi sıkıyor.. şimdilik yaymıyoruz.

Bütün bu açıklamalardan sonra, damat beyin kullandığı bir başlığı alıp kendimizi susmaya zorlayacağız: «Kasap Sünger!»

kocamışlar, koca herifler, koca kadınlar, çocuklar, bebeler, eşek taşına basmadan binemez eşeğe... Bizim çocuklar, iki ayasının üstüne dineldi miydi, eşek taşına basar, eşeğe hoplar. Eşek taşını kaldırdık mı, karı kısmı şalvarını toparlayıp da eşeğe binemez, iş-güç hep yüzüstü kalır.

— İyi ama Başkan, ben bunca sordum, neden bunu daha önce söylemediniz?

— Sizden önceki kaymakamlara hep söyledik, dinletebildik mi? Bize «Şimdiki zaman asrı zamandır, Cumhuriyet devrinde eşek taşı yakışık almaz, devrimlere hakaret sayılır» dediler, taşları söktüler; sökülünce de iş-güç, alış-veriş hep durdu. Anlatamadık gitti. Biz diktik taşları, onlar söktü, biz diktik, onlar söktü, biz diktik... Korkumuzdan size söyleyebildik mi ki... Ortadan geçen yola bir şey ettiğimiz, yaptığımız var mı Kaymakam Bey, bizim zorumuz yolla değil, eşek taşıyla...

Ankara'da memur evlerine zam yapıldı! — Gazeteler —

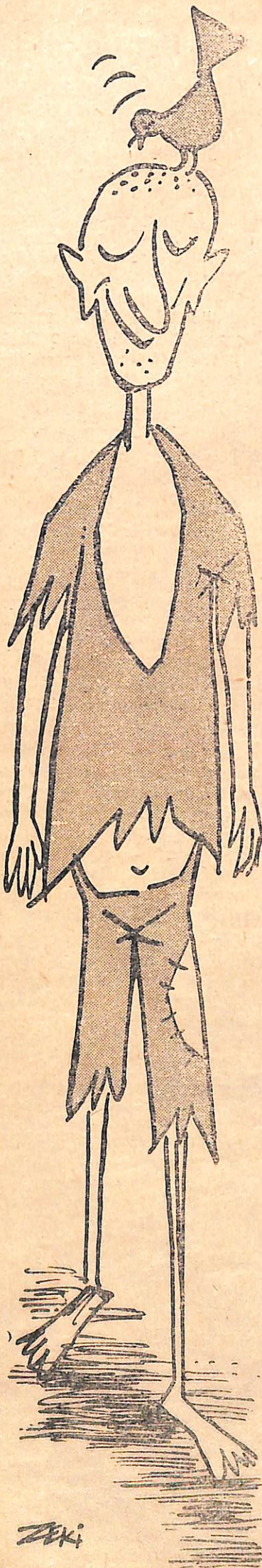
Kaymakam kendisini ilgiyle dinliyenlere,

— Eşegin yerine araba getirmedikten sonra, eşekten başka taşıtı, biniti olmayan insanlara asfalt yol yapmışsın, neye yarar!.. dedi.

Profesör merakla,
— Sonra? diye sordu, yolu yapmaktan vazgeçtiniz mi?

Kaymakam,
— Nasıl vazgeçeriz, dedi, koca ilçenin bir tek caddesi... Adı da, Cumhuriyet Caddesi... Cumhuriyet Caddesi boyunca, her evin kapısı önüne bir boyda, bir biçimde, hepsi de bir hizada eşek taşları diktirdim, sonra yaptırtdım yolu. Artık ondan sonra hiç kimse yolu bozmadı. Eşek taşlarını da bir güzel badana ettiler. Cumhuriyet bayramına da yetiştirdik çok şükür. O Cumhuriyet Caddesinin iki sıra badanalı eşek taşları arasında bir güzel geçit töreni yapıldı ki bayram günü, görseniz, seyrine doyamazdınız.

Aziz NESİN

PAZARTESİ :

Milliyet gazetesinin açtığı «Köy okullarına yardım» kampanyası bugün sona erdi.

Listelerdeki isimler arasında bir tek ünlü para babasını şapkamızı çıkararak saygıyla selâmlayamadık. Hep ordu birlikleri, öğrenciler, orta halli iş adamları!..

Bir yıllık okul yardımını, her akşam viskiye verenlerin sayısı, yardıma koşanların çok üstündedir...

Biz daha geçenlerde son moda bir sosyete klübünde 400 bin -evet dört yüz bin- lira kaybediveren bir zengin tanıyoruz. Adının orta hecesi de «vaş»tır, şu fransızca da «inek» anlamına gelen vaş!

Acaba bu verimli inek, sadece o bakara masasında keyfi için feda ettiği servetle kaç köy okuluna yardım edebilirdi, biliyor musunuz?.. Tam iki bin!

O zaman Milliyet'in bir aylık çaba ile ancak üç bin köy okuluna sağlayabildiği yardım beş bin olurdu!

Gönlünde yardım duygusunun kıvrıntısı bile olmayan bu zenginler zengini sözde vatandaşa acıyalım. Ama:

— Vah, vah, vah!

Diye değil, isminden şu üç harfi alarak:

— Vaş, vaş, vaş... diye!

SALI :

Bir fabrika, çalışan işçilerine, acaip bir saatte peynirli makarna ikram etmiş...

İkram güzel, makarna güzel, peynirli oluşu daha da güzel... Acaip olan, dediğimiz gibi, saat... Sabah mı, öğle mi, ikindi mi, akşam mı? diye düşünmeyiniz... Saat, gecenin üçü!

Her nedense, peynir mi dokunmuş, makarna mı dokunmuş, ikram mı dokunmuş, yoksa acaip saat mi dokunmuş, bilemeyiz.. İşçiler başlamışlar sancılar içinde kıvranıp kusmaya!

Bize kalırsa, bu rahatsızlık, mideleri sıcak yemeğe alışık olmadığı içindir... Zeytin ekmeğe olsa dokunur muydu hiç!

ÇARŞAMBA :

Sirkeci kahvecilik yapan Baha Yiğit isminde bir delikanlı, yiğitliğini göstermek için arkadaşları ile elli lirasına bir bahse tutuşmuş... Nesine mi?..

Bir oturuşta 120 çiroz yemesine!

Çiroz bu!.. Ateşin keşfin-

den önce bulunmuş ilkel bir yiyecek.. Tutankamenin eti gibi bir şey.. Bir çeşit muma!..

Ama delikanlı çirozları yedikten sonra başlamış çirozlar onu yemeğe!..

Elli lirayı kazanan bay Yiğit şimdi de hastanedeymiş... Bakalım kazandığı elli liranın üstüne daha kaç elli lira koyacak?

Ne antika yiğitlerimiz var!

PERŞEMBE :

Bursalı bir genç, Yunan dilberi Alıki Vuyuklaki ile evlenmek istiyor...

Delikanlının iki şartı, iki de meziyeti var. Şartları şu: Alıki müslüman olacak ve Türkiye'de oturacak!.. Meziyetleri de şu: 19 yaşındaymış ve 69 kilo imiş!

E, doğrusu bu 19 yaş için din, bu 69 kilo için de vatan değiştirmek büyük fedakârlık sayılmaz, değil mi?

CUMA :

Odalar birliğinde konuşan bir iş adamı: «Bizim servetimize göz koyanların gözleri patlar» diye gürlemiş.. Gazete, bu beddua ya kaç kişinin «Aaaamiiin» dediğini yazmıyor.

Ama bu mahalle ağzı konuşmaya bakıp şüphelendik: Bu «Odalar birliği» nasıl bir odadır acaba?.. Bir efkârlı bekâr odası mı? Bir ipsizin gecekondu odası mı?.. Her halde memleketin ekonomik kaderini elinde tutan sayın ithalatçılarımızın, ihracatçılarımızın, fabrikatörlerimizin odası olamaz...

Bu ağızla, alın teri kazancı değil, iki de bir tabanca ya sarılarak bir vurgun paylaşılır!

Servet, eğer Türkiyemizde böylesine kaba ellerde toplanıyorsa ona saygılı gözlerle nasıl bakabiliriz?

Bu «gözü patlar»ın altında «biz adamın gözünü patlatırız» tehdidi bile var...

Öyleyse bu servet kabada-yısına biz de anlayacağı dile cevap verelim:

— Cart!.. Zenginin fukara gözünü patlattığı günler çoktan geçti tosun!..

Ne demiş şair:

Görenler çeşmini yârin acep mestânedir derler,

Hakikatbin olanlar patlamış kestânedir derler!

Biz bu mısraları Serbest Fırka günlerinde rahmetli Ahmet Ağaoğlu'nun karikatürü altına yazmıştık da kendisi bile kahkahalarla gülecek kadar zekâ cömertliği göstermişti.

Hey gidi günler hecey!.. Bir ondaki ruh inceliğine bakınız, bir şundaki dil kabalığına!

CUMARTESİ :

Meşhur Time dergisi dünya basını üstüne bir inceleme yapmış: New-York'ta çıkan günlük gazetelerin sayısı kaç taneymiş bilir misiniz?.. Topu topu altı! Ya insan sayısı onun yarısı kadar olan Paris'te?.. Hesapça üç olması lâzım değil mi?.. Hayır, 12!..

Time, bu nasıl oluyor diye çocuğumsu bir Amerikan saflığıyla şaşıyor!

Ayol, İstanbul'un nüfusu, Paris gibi New-York'un yarısı da değil, sekizde biri.. Ya gazete sayısı?.. Eğer bu satırlar dizilip basılıncaya kadar birkaç tane daha artmadıysa, 35!

Çünkü efendim bizim İstanbul'da 15 milyon insan yok.. On milyon okuyucu yok.. Bunlar yok ama, herkesin ağzını sulandıran başka milyonlar var: Resmî ilân milyonları!

Resmî ilân deniz, Yemeyen domuz!..

PAZAR :

Etti, ediyor, edecek.. Derken nihayet etti... Kim mi etti? Ne mi etti?.. Eden kişiler çook, edilen işler çook!.. Ama bu edenler, A.P. den istifa edenlerdir!

Kimi milletvekili, kimi senatör, tam bir düzine politikacı, Gümüşpala'dan kellerini kurtardılar!

Yalnız pek tuhaf bir istifa, pek tuhaf bir çekiliş bu.. Verdikleri demeçte:

«A.P. ye manevî bağlılığımız devam etmek üzere bağışsız olarak...» buyuruyorlar.

Galiba:

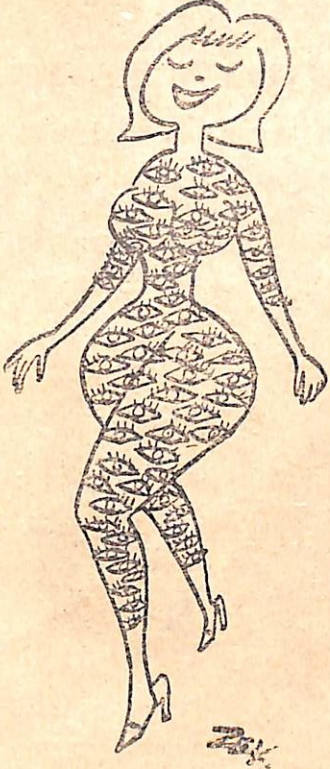
Ben gurbette değilim, Gurbet benim içimde!

Diyen rahmetli şair Kemalîttin Kamu gibi şimdi sayın politikacılarımız da:

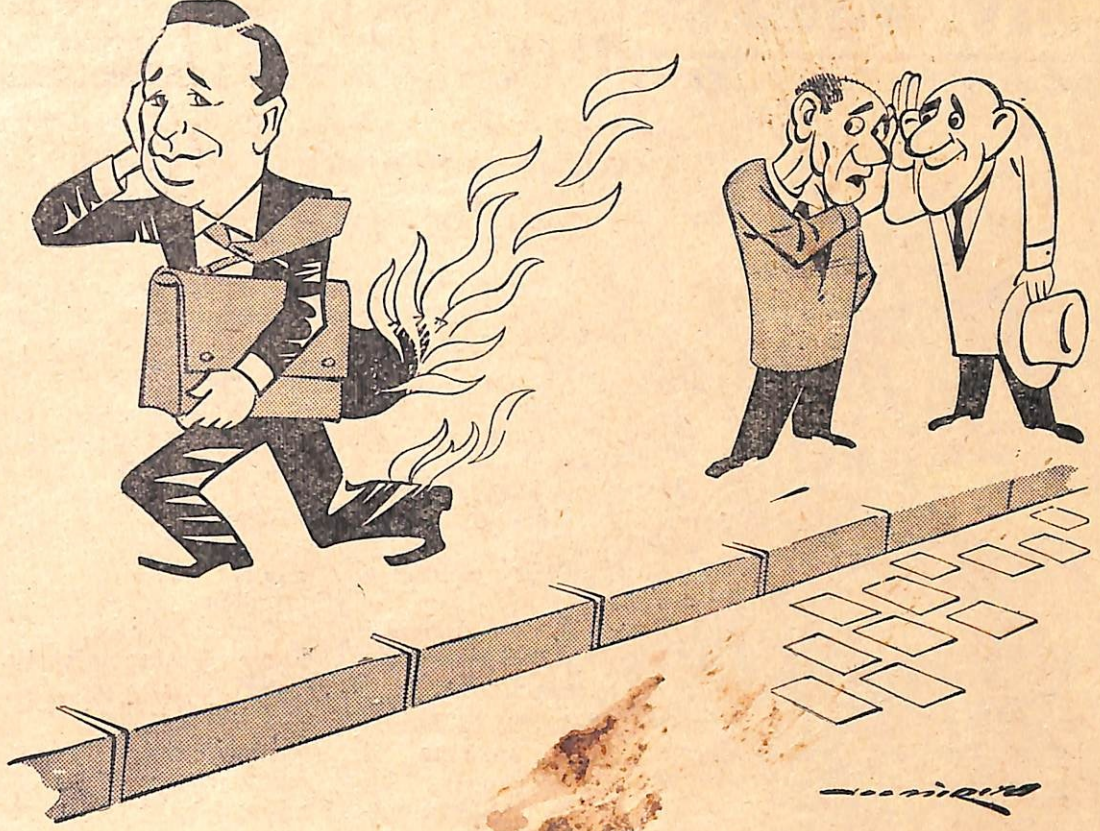
Ben A.P. de değilim, A.P. benim içimde!

buyuruyorlar!

Yahu baylar, şöyle bir ıkınıp çıkaramıyor musunuz şunu içinizden!

A benim bahtiyârim,
Gönlümde tahtı yârim!
Üstünde göz izi var,
Sana kim baktı yârim!

— Çelikbaş değil mi?..
— Evet... Petrol! Çeklerini tutuşturdu!

Eski meyhaneler

Nasıl demlenilirdi otuz beş, kırk yıl önce?
Yaşlı kalem anlatsın bunu bilmeyen gence..
İşte İstanbul kazan, biz de içinde kepçe;
Eski meyhaneleri geziyoruz bu gece:

Diyelim, gün batarken, beraber düştük yola,
Geldik Eminönü'ne.. Sonra kıvrıldık sola:
Müşhur «Balık pazarı».. Burada verdik mola,
Akşam rasthıyamazdın ayık gezen bir kula!..

Eskiden bu meydanda yollar vardı daracık,
Sırayla meyhaneler.. Kapılar bize açık..
Mezelere göz atın: Turşu, tarama, cacık..
Çek buzlu kadehleri.. Yıkılarak yola çık!..

Fakat kabadayılar sanma etrafa salar,
Yalnız neş'e kaynağı, zevk durağı masalar.
Burada küçümsenir altın dolu kasalar,
Bir gecelik olsa da unutulur tasalar!..

Erbabının kalbine verirdi bir ferahlık
Kadehe boşalırken Sakız rakısı lık lık..
Cızır cızır kızırır tavada taze balık,
Bir sarhoş kavgasile karışmazdı ortalık!..

Her kimi aradınsa bulurdun aynı yerde:
«Yunus Nadi» şu yanda.. «Mahmut Sadık» ilerde..
Sessizce demleniyor Nafi Baba siperde,
Mastika merhem olmuş yüreğindeki derde!..

«Neyzen Tevfik» göründü.. Onu özlemiş herkes:
— Bizim masaya buyrun!.. Her kafadan başka ses..
Dubleyi yuvarlardı daha almadan nefes,
Sonra gelsin şişeler.. Öyle içerd ki, pes!..

Kimleri bulmazdınız buralarda kimleri:
O çatıda tanıdık biz «Ahmet Rasim» leri,
«Mahmut Yesari» leri.. «Çallı İbrahim» leri..
Artık rahmetlilere karıştı isimleri!..

Erenler aldılar mı kadehlerini ele,
Neş'eye çevrilirdi bir dakikada çile!..
Sapıtıp söylenmezdi her ne gelirse dile,
Bir ölçüsü olurdu kahkahaların bile!..

Asla göremezdiniz, boşaltınca şişeyi,
Öyle nârayı basan, küfreden bir eşiği..
Tavus kuyruklarile kirlfetmezler köşeyi,
Kaldırımlar olmazdı sarhoşların döşeyi!..

Necdet Rüştü Efe

— Amma ürkek şey haa!..

Ataç'tan bir anı

— Ölümünün Altıncı Yıldönümünde —

1954 yılında Dillere Destan adlı şiir kitabını çıkarmıştım. Ataç'la tanışmamız bu kitap dolayısıyla oldu. Kendisine de kitabımdan göndermiştim. O zaman Dil Kurumunda görevli bir arkadaşına benimle tanışmak istediğini söylemiş. Gittim. Şiirlerimden bazı örnekler okudum. Konuşurken dikkat ettim, benim gibi kekeleydi de Ataç. O da benim kekemeliğimin farkına varmış olacak ki, kekemelikten yakındığım «Dillere Destan» adlı şiiri dikkatle, ilgiyle dinledi, beğendi.

Bir kaç hafta sonra tekrar ziyaretine gittim. Bu defa yanımda sonradan hayli meşhur olan «Donlara Destan» adlı şiirim de vardı. Biraz da Ataç'a muziplik olsun diye yazmıştım bunu. Okudum, beğendiğini ifade edince kendisine ithaf etmek için müzadesini diledim. «Donlarla pek ilgilim yok, ama olur dedi.» Ve sonra ilâve etti: «Yalnız kışın iki don üstüste giyerim.» Güldük, güllüştük. Konuşmamızın ertesi günü Donlara Destan'a

«Nurullah beyi sorarsanız Çifte don giyiyor kışın! Zırh gibi, kalkan gibi bir şey Vallahi işlemez kurşun!»

satırlarını da ekliyerek, yayınlanmak üzere bir dergiye verdim.

O zaman İş Bankası Krediler servisinde çalışıyorum. Bir gün odacı bir misafir geldiğini söyledi. Dışarı çıktım ki ne göreyim? Rahmetli Ataç, bizim Müdürlük kapısı önünde durmuş, alı al, moru mor, elinde de bir baston, duruyor. «Hoş geldiniz» dememe kalmadı, elindeki bastonu havaya kaldırarak, sesinin bütün gücüyle bağırdı:

— Ümit bey, Ümit bey! Benim donumun kadın donları arasında ne işi var?

Güçbelâ yatıştırdım kendisini. Kızgın ve kırılgan gitti. Sonra çıkan «Dolmuş» adlı kitabımda (Nurullah bey) olarak adı geçen satırı (Mühendis bey) olarak düzelttimse de bir daha konuşmadı benimle.

Nur içinde yatsın.

AKBABA'NIN ANKETİ

San'at ne içindir?

Akbaba bu haftadan itibaren sanatçılar ve sanatseverlerimiz arasında bir anket serisine başlamaktadır. Bu haftaki anketimizin konusu «Sanat Ne İçindir?» olarak seçildiğinden, tanınmış sanatçıların cevaplarını sunuyoruz:

Necip Fazıl Kısakürek (Şair) :

Sanat mı? Benim gözüm manat'ta
Sanatın eksigi var
Sanat eksik sanatta!

Hüsamettin Bozok (Editör) :

Sanat Yeditepe içindir.

Orhan Kemal (Romancı) :

Sanat herhalde Yaşar Kemal için değildir.

Orhan Hançerlioğlu (Romancı) :

Kardeşim, sanat benim işim olduğuna göre benim içindir.

Sanatsever bir mebus :

Gözlerimin içine bakın, anlarsınız ne için olduğumu!

Adnan Veli (Mizah yazarı) :

Sanat şey içindir.. Neydi o şey, unuttum!

Bedri Koraman (Karikatürist) :

Sen onu benim sakaluma sor!

Münir Nurettin (Ses sanatçısı) :

San'atı gel içelim.

Buseden kadehlerle.

Sadri Alışık (Aktör) :

Çolpan'la görüşmeden cevap veremeyeceğim.

Çolpan İlhan (Aktrist) :

Attilâ İlhan söylemişti ya, unuttum. Bir de Sadriye sor-sanız!

Metin Eloğlu (Ressam - şair) :

Güç bir soru. Bir şişe konyak içmeden cevap verilmez buna reis...

Edip Cansever (Şair) :

Sanatın ne için olmadığı ne için olduğunu saptamaktadır.

Öyleyse usumuzu zorlamanın gereği yok.

Faruk Yener (Müzik yazarı) :

Beethoven bu sorunun cevabını Opus 76 da açıklamıştır. Biliyorsunuz Beethoven ünlü bir bestecidir.

Özdemir Asaf (Şair) :

Sanatın gülleri toplumun dikenleridir. Ama, toplumun dikenleri sanatın gülleri değildir. Sonuç: Sanat ne içince onun için değildir.

Avni Anıl (Yazar ve besteci) :

Biraz Hüzzam, biraz Nihavent, biraz Rast, biraz Muhayyer. Dur canım sultanım şimdi söyleyeceğim: Sanat herhalde alacaklılar için değildir.

Zeki Müren (Ses sanatçısı) :

Ayool bu ne biçim sual böyle! Ben sanatın ne için olduğunu gecede 3.000 lira alarak ispat etmedim mi? Allaha ismarladım...

Belkis Söylemez (Benli) :

Aşk içindir monşer, aşk içindir.

Refi Cevat Ulunay (Yazar) :

Lebbeyk. Bu yaşa gelmişsiniz daha öğrenemediniz mi ne için olduğunu?

Bir devlet memuru :

Görmüyor musun şimdi işim var. Bugün git, yarın gel!

Bir bar artisti :

Bu sorunun cevabı sana bir bol'e patlar cicim.. Anafor yooook!

Sisi Urgan (Striptiz artisti) :

Ne için sanat yaptığımı görmüyor musunuz?

Necdet Uğur (Belediye Başkanı) :

Bundan sonra parolamız: Her şey İstanbul için. Tabii sanat da öyle!

İzzet Çintav (Sanatsever Bankacı) :

Şimdi Saniye yengen bekliyor. Yarın söylerim!

Kemal Tahir'in yediği kuzular!

Tanınmış romancımız Kemal Tahir, İzmit yakınlarındaki Pina moteline çekilerek rejisör Atıf Yılmaz'la birlikte kuzu kürüne başlamıştır.

Süt kuzusu, ana kuzusu demeyip her çeşit kuzuya iltifat eden değerli romancımızla rejisörümüzün bir günlük yemek listesini meraklı okuyucularımıza sunuyoruz.

Sabah Kahvaltısı:

Kuzu Söğüş, Meyva Suyu, Tereyağ, Ekmek.

Öğlen Yemeği:

Kuzu Sarması, Kuzu Dolması, Kuzu Çevirmesi, Salata, Bira.

Akşam Yemeği:

Kuzu Haşlama, Kuzu Şiş, Cacık, Rakı, Soda.

Kemal Tahir'in bu kuzu merakı karşısında kasapların süt kuzusu, balıkçıların derya kuzusu, annelerin de ana kuzusu fiyatlarını artırmamasından endişe edilmektedir.

Dil köşesi:

[S ö y l e v : Arı Türkçede «Nütuk karşılığı. Ürettiğimiz kelimeler:]

S o y l a y : Asalet.

H u y l a v : Karakter, mizac.

H a v l a v : Söze sarkıntılık etmek.

T a v l a v : İğfal etmek.

S a v l a v : Aşka mukabele etmek.

A y l a v : Aniden aşık olmak.

B a y l a v : Aşık.

[E ğ i l i m : Arı Türkçede «Me-yil» karşılığı. Ürettiğimiz kelimeler:]

Y a ğ ı l ı m : Murailik, dalkavukluk.

D a ğ ı l ı m : Panik veya ric'at.

S a ğ ı l ı m : Enayi aşık.

B o ğ u l u m : Kazıklanmak.

S o ğ u l u m : Küsmek.

DİLSİZ

Kapalı Mektuplara açık Cevaplar

Recep Hayri Bozdağ:

«Bir hikâye yarışması açsanız:

- 1 — Yeni kabiliyetler çıkabilir.
- 2 — Okuyuculara, alışılmış imzalar dışında hikâyeciler tanıtılmış olur.
- 3 — AKBABA, küçük bir yazı ücreti karşılığı çeşitli hikâyeler kazanır. Ne dersiniz.»

Cevabımız:

1 — Kendisinde hikâye yazma gücünü bulan kimse, bir yarışma açılmasını beklemes kanısındayız. Postacı, hergün bize birkaç hikâye, birkaç fıkra, birkaç şiir, birkaç karikatür getirir. Üzülerek söyleyelim ki, içlerinde okuyucu huzuruna çıkacak değerli olanı yok denecek kadar azdır.

Ama hem sizi memnun etmek, hem de petrol arayıcıların tatlı ümidi ile bir deneme yapmak elbet faydalı olur. Bu yarışmanın şartlarını AKBABA'nın 4/Temmuz/1963 tarihli yaz sayısında göreceksiniz. İlginize teşekkürler...

Dr. Metin Ersoy:

«Sevgili AKBABA'nın her geçen gün biraz daha kızıştığını görüyorum: Aziz Nesin, Rifat Ilgaz, Naci Sadullah.. Karikatür ailesi daha felâket... Derken, nihayet Yusuf Ziya Ortaç da bir baş yazısında bütün partileri yerip İşçi Partisini övdü...»

Cevabımız:

Eğer imzanızın üstüne yazdığımız gibi sahiden doktor sanız, pek üzüldük.. Bizim en seçkin, en ileri insanlarımızı daima Tıp Fakültesi yetiştirmiştir. O aydınlar ocağından siz nasıl çıktınız?..

Saydığımız imzaların AKBABA'da yer almış hikâyelerini lütfen bir daha okuyunuz: Hangisinde kızıl propaganda var?..

Öyle bir yazıya, yahut karikatüre, AKBABA sahibi zaten yer vermez.

Ama, hiç kimsenin kalbini ve kafatasını açıp duygularını, düşüncelerini, Sovyet polisi gibi karıştırmak yetkisini kendimizde görmeyiz.

Yusuf Ziya Ortaç'ın yazısına gelince... Sayın Metin Ersoy'a bir daha üzülerek söyleyelim ki, okuduklarını anlayamayacak kadar evham içindedirler.

Başyazarımız, o makalesin-

de: Dünyadaki partilerin isimleri âdeta birer programdır. Bizde, tutumu adından anlaşılan, yalnız İşçi Partisi var demişti.. Bunun övme neresinde?.. Suç neresinde?.. Bu, AKBABA'nın KIZILBABA olduğunu mu ispat eder?

Sayın doktora tavsiye ederiz, meslekdaşları arasında elbet bir akıl doktoru da vardır. İhtiyaten kendilerini bir muayene ettirseler!

İbrahim Çolakoğlu:

Kıbrıs'tan bir mektup aldık. İçinde güzel, ama sahiden güzel bir de çocuk fotoğrafı var. Kocaman göz bebekleri ışıltı ışıltı...

Okurumuz: «Gözünü budaktan sözünü dudaktan esirgemeyen AKBABA'nın ailece okuyucusuyuz. Hele oğlum Attilâ hepimizden önce gelir...»

Cevabımız:

Ortaç amca, Attilâ'nın kendisine armağan ettiği fotoğrafa çok teşekkür ediyor. Mektubunuzun dualarla biten güzel cümlelerini, Başyazarımız kalbinde saklayacağımı söyledi ve o satırları matbaaya vermedi.

AKBABA'cılar, kalemleri ve fırçaları ile Kıbrıs Türklerine mutluluklar diler.

Sabri Deniz:

Ayancık, orman işletme yol etüdü ekip şefi yazıyor:

«AKBABA'nın 1958 den beri okuyucusuyum. Elimde sayılar birikti. Bulduğum bölgelerde ciltletmek imkânı yok... Cilt kapağı yaptırmıyorsunuz?»

Cevabımız:

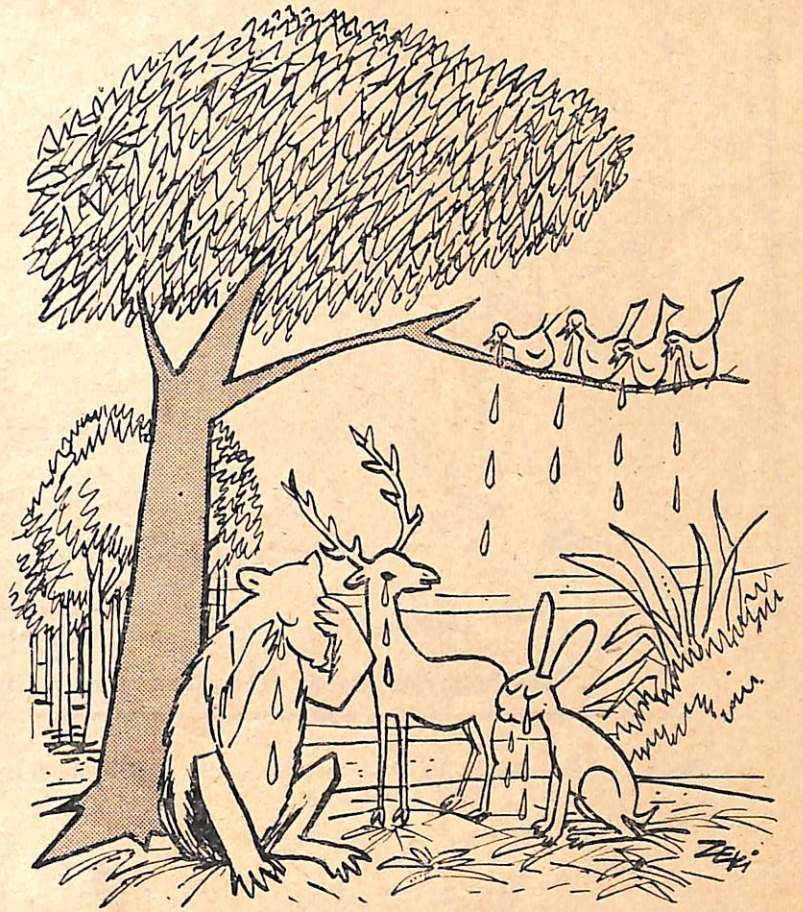
Bir zamanlar yaptırıyorduk. Şimdi yaptırmıyoruz. Sebebi, karşılaştığımız zorluklar: Bazı titiz okuyucularımız, olmayacak renkler istiyor, üstü açık gri, sırtı yeşil olsun gibi... Bazıları, hiç kâr etmeden sadece hizmet zevki ile verdiğimiz halde fiyatını pahalı buluyor, bazılarını da ödemeli gönderdiğimiz birkaç kapağı almayıp iade ediyor... Bu yüzden birkaç yıldır vazgeçtik.

Ama isteyenler günden güne çoğalmakta.. Çaresiz yine katlanacağız. Vazifemiz sizleri memnun etmek.

Yakında, kapaklarımız hazır olunca AKBABA'da ilân edilecektir.

Saygılarımızla.

AKBABA

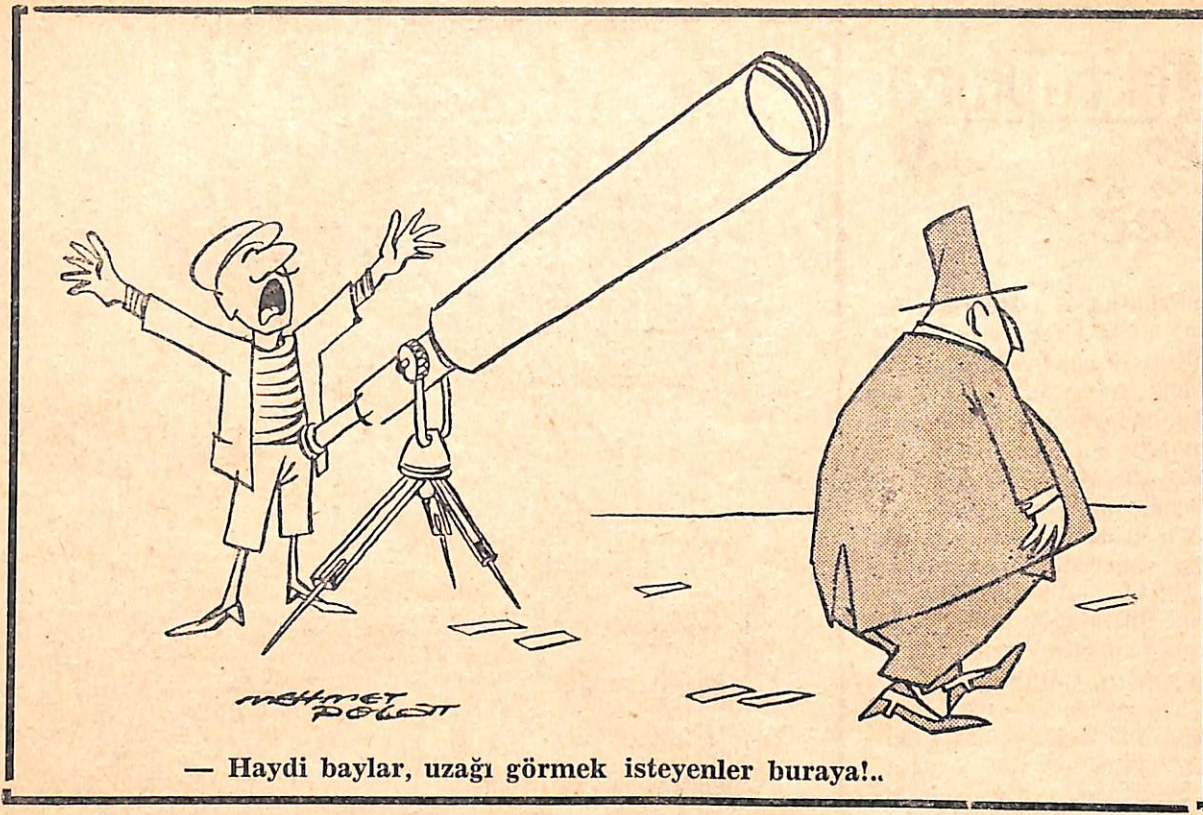

Yazısız

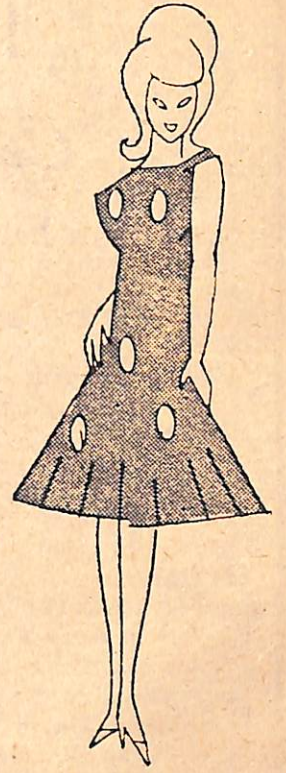
CAF

Futbol hastası!

— Haydi baylar, uzağı görmek isteyenler buraya!..

Amerika'da «Siyah - Beyaz kavgası» yine başladı. (Gazeteler)

Onlarda!

Estetik ameliyat yapanlar aras

Yazısız

— Bizimki çok utangaç şekerim

İç çamaşırlar!

Delikanlı bütün cesaretini toplıyarak yazıhaneye girdi. Müstakbel kayın pederi yalnızdı ve pek neşeli değildi.

Delikanlı, ziyaret sebebini anlatınca gürlledi:

— Kızım ile evlenmek mi?.. Şaşarım aklına.. Evlât sen daha onun iç çamaşırlarını bile sağlayacak durumda değilsin.

Genç talip, öfkeli bir sesle:

— Öyle mi? dedi. Şunu bilin ki bu işi siz de pek iyi başaramıyorsunuz!

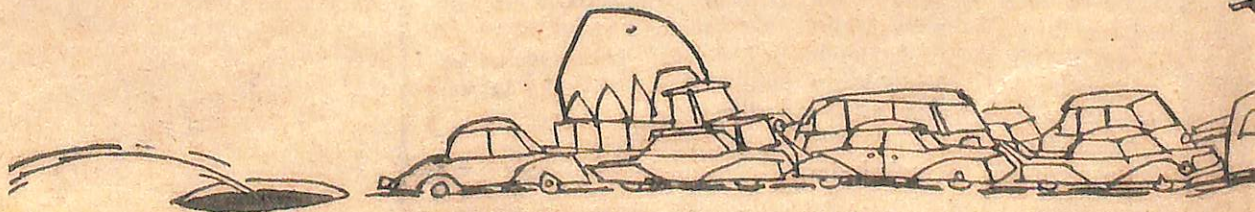
Hazırlık

Bir iş adamı karısına telefon eder:

— Sinemaya gideceğiz hazırlandı.

— Bu gece mi?

— Hayır yarın akşam!

Bizde!

ler de var. (Gazeteler)

edinceye kadar çok uğraştım!..

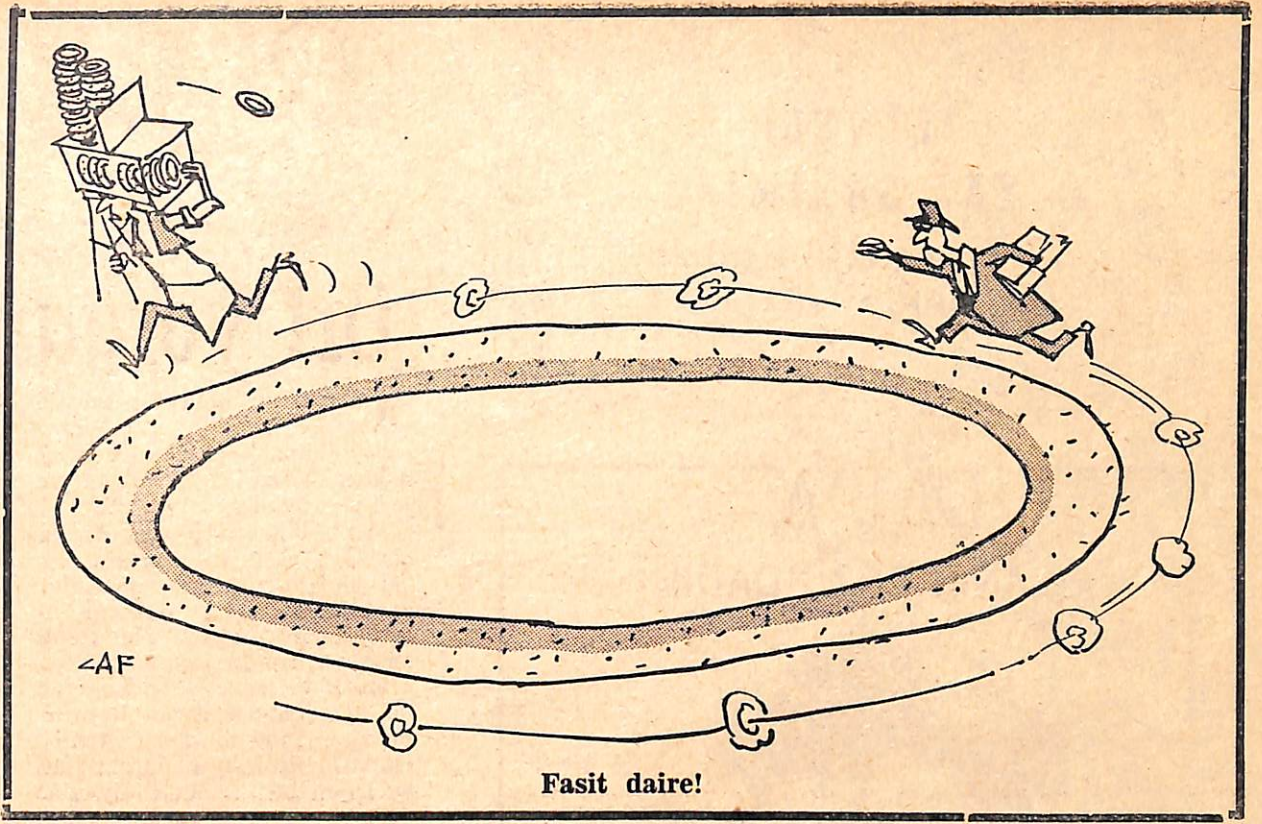
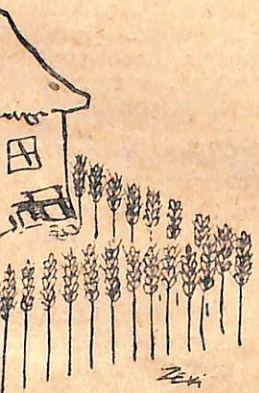
Aynı fikirde!

Bir seyyah grubu, Akdeniz seferini yapan bir vapurun salonunda toplanmış gönül maceralarını anlatıyorlardı. Biri,

— «Dünyanın hemen her yerini gördüm», dedi. «Fransa'da, İtalya'da, Hindistan'da, İspanya'da bir yığın güzel kızlarla eğlendim, öpüştüm, ama karımın bana verdiklerini hiçbirinde bulamadım.»

Güneşten yanmış yakışıklı bir delikanlı elini dizine vurdu,

— «Vallahi, hakkın var, azizim ben de aynı fikirdeyim!» dedi.

Fasit daire!

— Aylâ büyüyünce avukat olacak.. Ben de yargıç olacağım... Sen ne olacaksın?

Kare

Bir sarhoş arkadaşına:

- Her şeyi çift görüyorum!
- Ben de..
- Öyle ise gel poker oynayalım!

PARA
ASLANIN AĞZINDADIR

İSRAFTAN KAÇININIZ.
GÜVENDİĞİ NİZ GIDAYI,
PİVALE
Yİ ALINIZ

193

Reklâmcılık: 2642—135

Evinizde ve İşyerinizde
5 davetliden 500 davetliye kadar
her çeşit ziyafet için
KONYALI
daima hizmetinizdedir.

Ort yorganı!

NAMUS bir, domates salçası iki...

Bay Sumân Setamod, bunları sevdiği kadar hayatında hiçbir şeyi sevmemişti.

Namusa karşı öylesine büyük bir zaafı vardı ki kafasını koparabilir, tırnaklarını sökebilir, vücudundaki sinir tellerini lif lif çekebilir, fakat namusunu onun varlığından ayıramazdınız.

Ahlâk ve fazilet ilmini okutan bir üniversite açılışydı Bay Sumân Setamod mutlaka Namus Kürsüsü Profesörü olırdı. İlmi ve irfanı bu konuda öylesine derin, öylesine köklüydü.

Çocukluğu domates tarlaları içinde geçmişti. Namusla domates salçasını ne zaman birbirine karıştırdığı bilinmiyordu ama namustan sonra en çok ilgi duyduğu şeyin domates salçası olduğunu anlayabilmek için onunla sadece birkaç dakika ahbaplık etmek kâfiydi.

— Namus!.. diyordu. Çok önemli bir yaşama problemidir!.. Bu problemin kökü milattan önceki yüzyıllara dayanır!.. Romalılar ve Finikeliler domatesi ve domates salçasını keşfetmeden evvel namus meselesinin trigonometrik ve geometrik yönlerini incelediler!..

Bu ilmi ve ciddi başlangıçtan sonra bir taraftan boynunun kökünü kaşıyor, bir taraftan da nutkuna devam ediyordu:

— Namus, ahlâkın özüdür arkadaşlar!.. Nasıl ki salça domatesin özü ise!.. Yüz kilo domatesten ancak otuz kilo salça çıkarılabilir!.. Fakat bir ton ahlâktan çıkarılabilecek namus miktarı beş kiloyu geçmez!.. Bazı imalatçılar su ve çeşitli maddeler katmak suretiyle domates salçasının gramajını çoğaltabilirler!.. Hattâ biraz pudra şeker ekleyip onu nefis bir sos haline getirebilirler!.. Fakat namus, klâsik ve neoklâsik imalâtta yabancı madde kabul etmeyecek kadar soylu bir öze sahiptir!..

Bay Suman Setamod'un elli dönümlük bir domates tarlası, yirmibeş motorluk bir salça imalâthanesi ve on yıldanberi yirmibeş yaşında bulunan çok salçalı ve çok namuslu bir karısı vardı. Gündüzleri öğlene kadar şehrin dışındaki domates bahçelerini tefiş ediyor, öğle sonraları imalâthaneye uğrayıp salça kutularına yapıştırılan etiketleri gözden geçiriyor, geceleri de -cins bir fino köpeği gibi- her zaman yanında taşımaktan zevk duyduğu genç ve güzel karısıyla briç ve bezik partilerine katılıyordu.

Bayan Sumân, nikâh dairesinden çıkıp da domates tarlaları

nın ortasındaki salça kırmızısı eve gelin geldiği saatten itibaren kocasına lâıyk bir eş olmaya başlamıştır.

İlk işi, yıllardanberi açılış ruhsatı alınamayan salça imalâthanisini resmen açtırmak oldu. Kocasına müşkilât çıkarmakta direnen ilgili ve yetkili kişiler, Bayan Sumân'ın salça rengi elbisesi üzerinde dalga dalga bukleleşen sarı saçlarını okşamaya başladıkları dakikada imalâthanenin açılış ruhsatı imza kartonu içinde sıra bekliyordu.

Parmaklar, saçlardan omuza doğru inince Bayan Sumân, fingerdek bir kahkahayla geri çekildi:

— Olmaz!.. diye fısıldadı, olmaz!.. Biz, karı-koca çok namuslu insanlarız! Bizim için namus, domatesten de, salçadan da daha önce gelir!..

Çapkin müdür, hovarda hovarda gültümsedi:

— Henüz omuzlarındayım güzelim. Namusla aramızda iki günlük yol var!..

Bayan Sumân, arzu dolu bakışlarını genç müdüre çevirdi:

— Güleyim bari!.. dedi. Nerde iki günlük yol ayol?... Şuna iki dakikalık bir mesafe desene!.. Omuzumdaki parmaklar on saniye sonra boynumdan aşağı inecek, yirmi saniye sonra süt-yenimin kıvrımlarında mecburi durak yapacaksın. Birinci dakikanın başında ilk virajı almış olabileceğini sanıyorum. Eğer vites değiştirmezsen iki dakika sonra namus, bölgesinin bembeyaz asfaltında park yapacağına eminim!.. Çok rica ederim, beni rahat bırakınız... Daha üç günlük gelinken kocama ihanet edemem ben!.. Hele salça ruhsatı imza kartonundan çıkmadan, aslâ!..

Genç müdür teminat verdi:

— Boşuna üzülüyorsunuz, dedi. Ruhsatname yarın bu saatlerde kocanızın cebindedir!.. Siz memleketimizin ekonomik kalkınmasında büyük bir rol oynayacaksınız!.. Özel teşebbüslerin bu gibi çalışmalarını desteklemek bizim ne kadar görevimiz ise sizin de bizim özel teşebbüslerimize karşı aynı anlayışı göstermeniz gerekir!..

Ve... cevap beklemeden Bayan Sumân'ın taze bir domates dilimini andıran dudaklarını dudakları arasına aldı...

— Alo!.. Sen misin şekerim?... Eğer spor-toto kuponlarından artakalan bir zamanın varsa bugün bana gelmeni isteyecektim!..

— Yalnız mısın?..

— Pek çok!.. Biliyorsun, bu-

gün bizim imalâthanenin açılış töreni var, saat onsekize kadar benden başka herkes törende bulunacak!.. Bu fırsatı değerlendirmek istemez misin?

— İsterim ama... Bilmem ki, mümkün olabilecek mi?

— Ne yaparsan yap, mutlaka gel!.. Bir daha böyle bir imkân elimize geçmez!..

Birkaç saat sonra şehrin dışındaki büyük tesislerde Bay Sumân Setamod'un büyük imalâthanenin açılış töreni yapılırken Bayan Sumân'la yeni havardası evlerinin loş bir köşesinde pencere perdelerinin kapanış törenine başlamışlardı.

Kadın ne kadar olgun ve pişkinse genç hovarda da o nisbette toy ve korkaktı.

— Ya gelirse? diyordu. Hiç beklemediğimiz bir anda birdenbire gelirse? Sokak kapısının anahtarı var mı?

— Var.. Var amma gelemez!.. Gelemez çünkü!.. O kadar dâvete bastırıldı, o kadar insana söz verdi!.. Onun için söz namus demektir!.. Namus ise her şey demektir!.. Üstelik işin içinde domates meselesi de olunca gelmesine imkân yoktur, korkusuzca istirahat edebilirsin hayatım!..

Genç adam gözlerini yatak odasının duvarlarına dikti. Her tarafta domates resimleri asılıydı. Kırmızı domates, yeşil domates, sırk domatesi, salçalık domates yığınları, dolmalık domates sepetleri.. Ve bunların arasına serpiştirilmiş vecizeler.. Yalnız namus üzerine söylenmiş, altında büyük adamların imzası bulunan vecizeler..

— Namusu ve domatesi ne çok seviyor!.. diye mırıldandı genç adam.

— Elbette!.. dedi kadın. Elbette sever!.. Bu iki şeyden başka onun nesi var ki?.. Kocam için dünya üzerindeki bütün varlıklar sadece namusla domates üzerinde durur!.. Onun için her şey namus ve domates demektir!.. Hattâ dikkat ederseniz aından ve soyadından bile namus ve domates çıkar!..

— Anlamadım!..

— Anlaşılmayacak bir şey yok!.. Yaz şuraya kocamın adını, yaz bakalım: Suman Setamod!.. Şimdi tersinden oku yazdıklarını!.. Ne çıktı?

— Domates - Nâmus!..

Genç adamın gözbebekleri, ter-

sinden okuduğu isimle duvardaki resimler arasında renkli bilyalar gibi yuvarlanıyordu.

* * *

Her ikisi de henüz yatakta idiler... Salonda yanan sobanın harareti yatak odasına kadar ulaşamıyordu ama Bayan Sumân yatağın içinde bir demet alevdi!

Birden yatak odasının kapısı açıldı. Bay Sumân Setamod, gözbebeklerinde korkunç bir donuklukla içeri girdi:

— Alçak kadın!.. diye haykırdı. Duvardaki vecizelerden de mi utanmadın?... Hiç olmazsa şu tertemiz domates resimlerini indirseydin, onları kirletmeydin!.. Dünyada sadece namus ve domates için yaşayan kocana karşı irtikâp ettiğin bu namusuzluğun cezasını çekeceksin!.. Kim o koynundaki çıplak adam?... Söylesene kaltak, kim o?...

Bayan Sumân, korkak ve şaşkın bakışlarla yatağın içinde âdeta erimiş bulunan genç havardanın titreyen omuzlarına tutunarak:

— Kocacığım!.. dedi. Sinirlenme!.. Hatırlıyor musun, bizim imalâthanenin açılış için ruhsat tezkeresi lâzımı?..

— Evet!..

— İşte bu adam temin etmişti o tezkereyi!..

— Yaaaaa?

— Hatırlıyor musun, domates neslinin islâhı ve domates salçasının modern gelişmesi konusunda Batı Avrupa memleketlerine bir inceleme gezisi yapman için seni telefonla aramışlardı?

— Evet!

— İşte arayan bey bu idi!.. Senin yapacağın o seyahatin bütün imkânlarını ve detaylarını bu bey hazırlamıştı!..

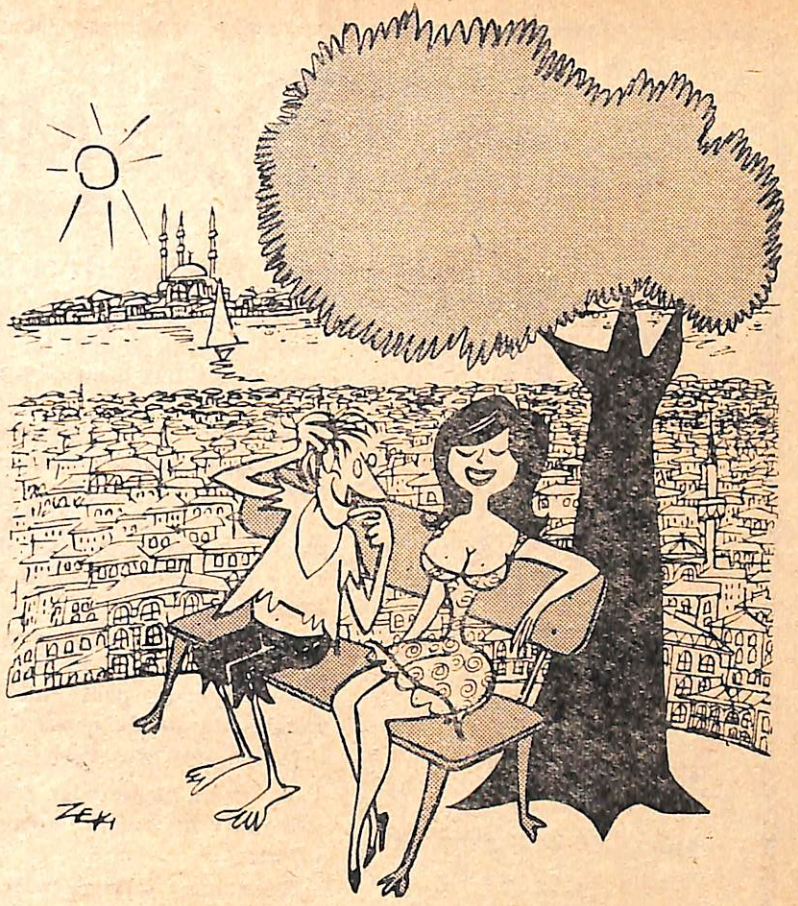
— Yaaaaaaaa!..

— Hatırlıyor musun, birkaç gün evvel «Dünya domates müstahsilleri genel kurultayı»na baş delege seçildiğini bildiren bir telgraf almıştın!.. İşte seni baş delegeliğe seçtiren yine bu beydir!..

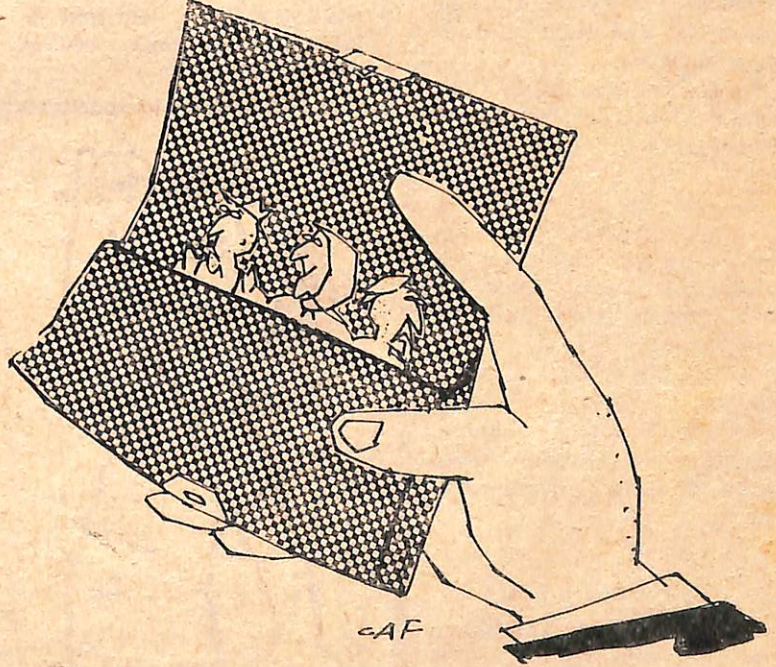
Bay Sumân Setamod, minnet dolu bakışlarla hem karısına, hem de yatağın içinde korkudan tir tir titreyen genç adama baktı...

— Sen ne saygısız kadınsın bel!.. diye haykırdı. Baksana, beyefendi titriyor... Ört yorganı da üşümesinler!..

Şemsi BELLİ

— Vay canıma, hayat ne güzelmış be!..

Harcananlar!

MİLLETLER GÜLÜYOR

Pazarlık

Mac İntoch oğlu Jimmy'yi yanına çağırdı ve dedi ki:

— Şimdi tek başına gidip kendine pantolon alacaksın. Yalnız pazarlık etmeyi unutma ve Mac Ferlan sana ne fiyat söylerse, yarısını ver!

Jimmy doğru pantoloncu Mac Ferlan'ın dükkânına gitti ve bir pantolon beğendi; fiyatını sordu:

— İki sterlin dedi Mac Ferlan.

— Veremem, dedi küçük çocuk: bir sterlin olsun...

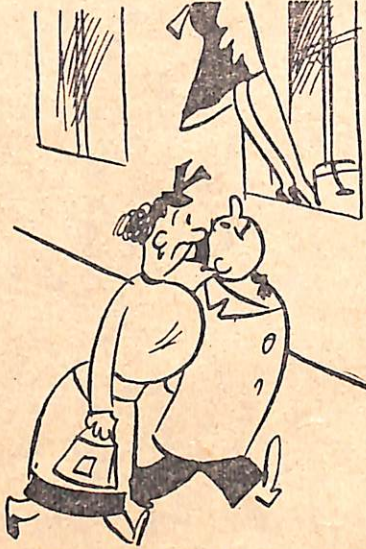
İyi yürekli Mac Ferlan:

— Olsun, dedi: Ben gençleri severim onları kırmak istemem...

Babasının talimatına harfiyen riayet eden Jimmy:

— Ama dedi ben ancak yarım sterlin verebileceğim!...

— Ben bu pantolonu yarım sterline satmam dedi mal sahibi: al götür sana bedava veriyorum!...

— Maşallah kanburun doğruldu!

Neden ?

Fransa'da manevralar sırasında bir asker tüfeğini kaybeder. Komutanı onu yanına çağırır:

— On beş gün hapis yatacaksın Moris, der, bir de aylığından tüfek parası kesilecek...

— Fakat, şey!...

— Hiç itiraz etme der komutan ya bir tank kaybetseydin ne olurdu? Gene haline şükret!... Bu kadarla atlatıyorsun.

Asker, bir müddet düşünür sonra:

— Şimdi anlıyorum komutanım der, kaptanın batan gemisini niçin terketmediğini...

Bir İngiliz gibi

Bir Amerikalı Londra'nın meşhur mağazalarından birine gider ve İngiliz stilinde bir takım elbise beğenir prova ederken satıcıya:

— Yakıştı mı? diye sorar...

— Tamamiyle değil der satıcı; bir melon şapka lâzım!..

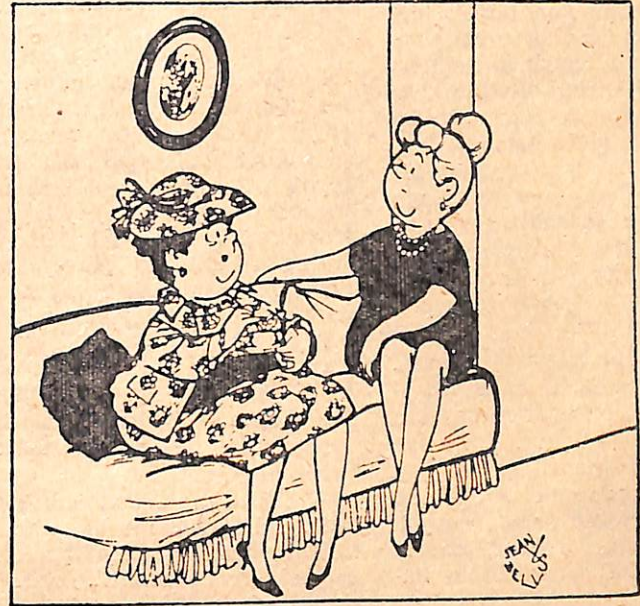
Amerikalı adamı haklı bulur ve bir melon şapka giyer ve gene sorar:

— Yakıştı mı?

— Tamamiyle değil efendim! diye cevap verir satıcı. Size bir de şemsiye lâzım!...

Amerikalı bir şemsiye beğenir, koluna asar, aynanın karşısına geçer gayet ciddi bir tavırla satıcıya döner:

— Biz İngilizler ne giysek kendimize yakıştırmaz!

— Nihayet beni zayıflatacak doktoru buldum! Altıncı katta oturuyor..

— Öyle ise dedi Jimmy, bu pantolondan iki tane istiyorum!..

Telgraf

Epey zamandır işsiz kalmış bir komedi artisti, nihayet bir tiyatrodaki iş bulmaya muvaffak olmuştu. Karısına müjdeledi:

— Karıcığım çok iyi bir iş buldum; derhal turneye çıkacağız. Yalnız bir başkasını da aynı işe almaları ihtimali varmış. Böyle bir aksilik olur, kontratımı bozarlarsa bu gece telgraf çekip bildirecekler...

Gece saat 11.30 sıralarında kapı çalındı, gelen postacı idi. Zavallı aktör uzatılan telgrafı ağlamaklı bir halde aldı; bir türlü açamıyor elinde tutup duruyordu. Karısı dayanamadı:

— Açsana canım, dedi; belki sandığın gibi değildir hem iyi, kötü ne yazıyorsa okumalısın!...

Doğru idi. Komedyen elleri titreyerek kâğıdı açtı, okudu, yüz ifadesi yavaş yavaş değişti, gülmeğe ve okuması bitince de telgraf elinde havalara zıplamaya başladı:

— Müjde karıcığım, kontratımı bozmamışlar; annen hasta, bu yaz tatilinde bize gelecektir!..

İçerisi

Seksen yaşına rağmen güzel, genç bir kızla evlenen meşhur violoncelist Pablo Cosals gazetecilere şöyle demişti:

— Niçin gülümsüyorsunuz? Damın üstü karlarla örtülü ise bu içeride ateş yanmıyor demek değildir!...

GRAFIKA

Her gün boyum biraz daha uzuyor...

ve enerjim altı çocuğunkine bedel

Neden ?

Çünkü sabahları annem bana nefis SANA sürülmüş birkaç dilim hazırlıyor.

Anneler! büyüme çağındaki çocuklarınıza besleyici ve lezzetli, SANA sürülmüş ekmeğin dilimlerini veriniz

Çünkü 100 gr. SANA'da, insana mukavemet veren 2000 ünite A ve 100 ünite D vitamini mevcuttur.

Pastörize sütlerle imâl edilen ve bol vitamin ihtiva eden SANA hâkiki bir enerji kaynağıdır.

Sana

ağıza tat, vücuda sıhhat!

İlançılık: 2363—134

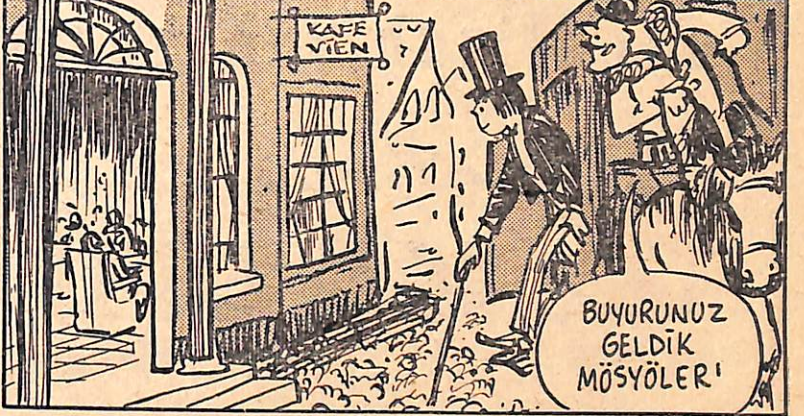
bir çalgıcının seyahati

cizen:

BÜLENT
SEREN

FREDERİK'İN DİRENMESİNE RAĞMEN, ALFRED'İN İSTE-DİĞİ OLMUŞ, AKŞAMA KADAR VİYANA'YI BİR BA-S-TAN BİR BASA DOLAŞARAK (KAFFE VİEN) DENİ-LEN YERİ SORA SORA BULMUŞLARDI...

Bir Mizah Şaheseri

Basbayağı Bir KADRI

— aziz nesin —

«Basbayağı bir Kadri» dört sayı sürecektir ve size hayatınızın en tatlı kahkahalarını attıracağıdır!

İstanbul'da şöhret yapmış meşhur futbolcu Kadri'nin bir Anadolu kasabasındaki maceralarını anlatan bu hikâyeyi, Yusuf Ziya Ortaç okuduktan sonra:

— Ben, dedi, AKBABA'nın kırk bir yıllık hayatında, bir yazıya bu kadar güldüğümü bilmiyorum!

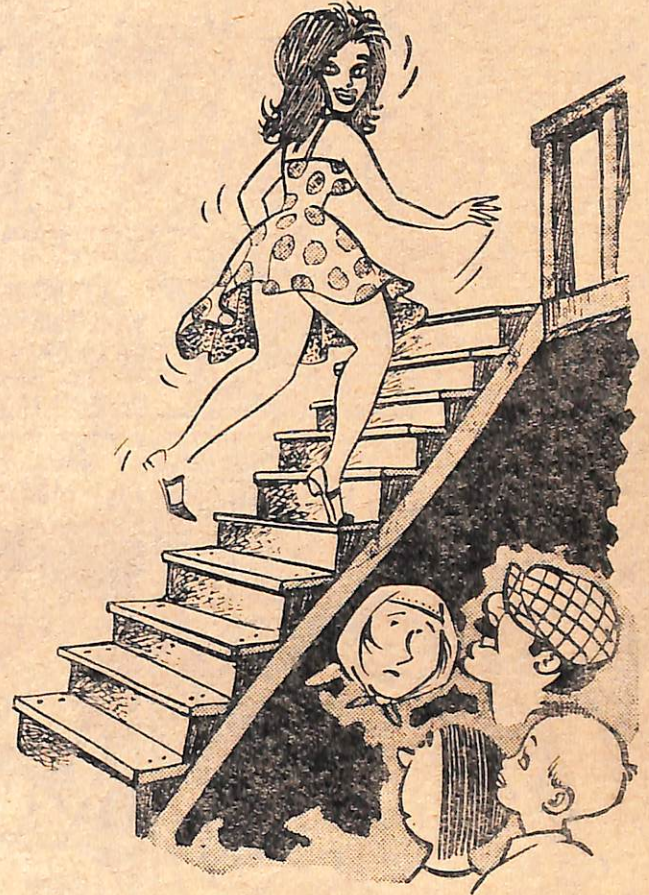
AKBABA'nın özel yaz sayısı 4 Temmuz Perşembe günü çıkacaktır.

Özel sayımız (8) sayfa ilâveli olacak ve yine bir liraya satılacaktır.

4 Temmuz 4 gözle bekleyiniz!

Aziz Nesin, öyle sanıyoruz ki, mizah edebiyatındaki en güzel eserini verdi: «Basbayağı bir Kadri» hikâyede yeni bir rekordur.

Bu uzun hikâyenin yayınlanmasına özel yaz sayımızda başlayacağız.

«Anneciim!..»

Katlardaki genç, yaşlı, kadın, erkek kiracılar, kasketi kaşına düşük kara bıyıklı çapkın ev sahibi, kapılarının önlerine fırlanmış, merdiveni koşarak çıkan kızın savrulan etekleri altından beyaz beyaz, diri diri gözüktüp kaybolan bacaklarını seyrediyorlardı!»

ORHAN KEMAL

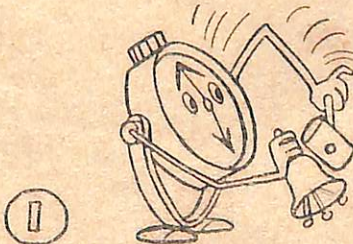
AKBABA için yazdığı «FİLİZ» romanına böyle başlıyor...

4 Temmuz 4 gözle bekleyiniz!

GÜNDÜZ İNSAN GECE KURT

Yalçın Çetin

DÜNYA YÜZÜNDEKİ GARİP ŞEHİRLERDEN BİRİNDE SAAT SABAHIN ALTISINI ACI ÇALDI

BİR GARİP EVDE TELAŞLA YATAKTAN FIRLIYAN BİR KADIN.

İşte size yepyeni, bambaşka bir çizgi roman...

«Gündüz insan, gece kurt» u, size Yalçın Çetin hazırladı. Bu titiz çizgili genç sanatçımız şimdi Almanya'da, Alman dergilerinde çalışıyor.

Kalemi ve fırçası, bu romanda göreceksiniz, büsbütün güzelleşmiş ve olgunlaşmış...

«Gündüz insan, gece kurt» yalnız yirmibeş hafta sürecektir.

Bu yeni romanımıza da (8)

sayfa ilâveli özel yaz sayımızda başlayacağız...

Yalçın Çetin Almanya'da.. Ama, kalbi burada ve sizler için çarpıyor. Bizi unutmayan arkadaşımıza teşekkür ederiz.

4 Temmuz 4 gözle bekleyiniz.

KOMİSER
OSMAN

İVRHAN
SELÇUK

KUÇEROYA
KARŞI

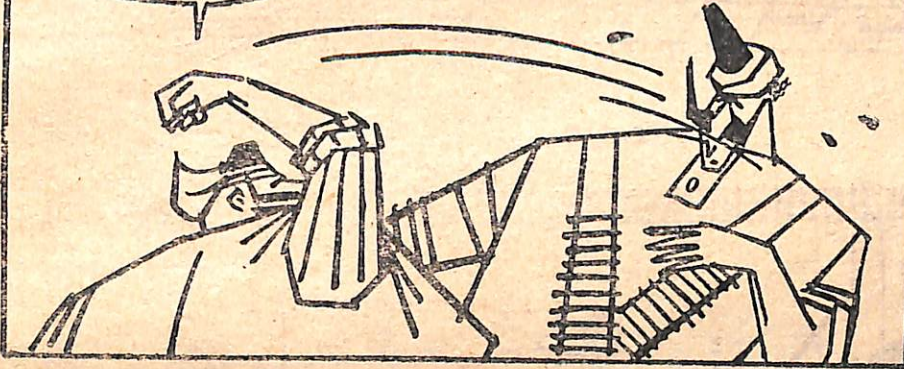
36

ASABI BOZULAN
HAYDUT KUÇERO, OSMAN-
NOYA ŞİMŞEK GİBİ BİR
ÇIKIŞ YAPAR...

AL LAN İT SOYU!

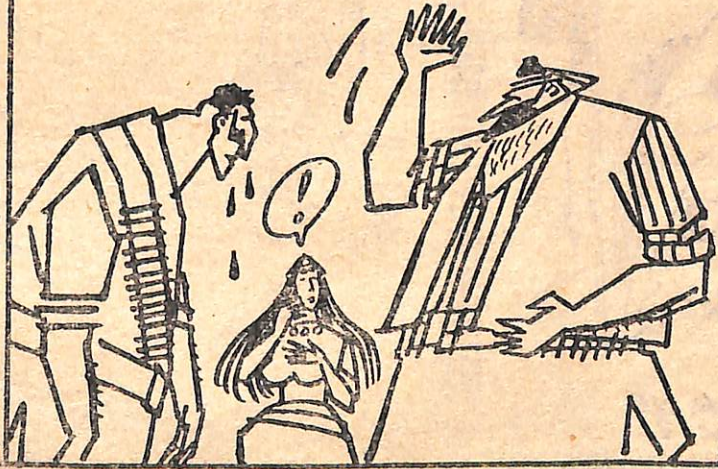
KÜFÜR HA?.. DAĞ
ADAMI...

OSMAN KUÇERONUN SURATINA ÜST ÜSTE YE-
Dİ SEKİZ YUMRUK YAPIŞTIRIR...

TERS TARAFINA
YUMRUK YİYEN
KUÇERO, YÜZÜ
GÖZÜ KAN İÇİNDE
AYAKTA SALLAN-
MAKTADIR. OSMAN
YAKLAŞIR, DENCE-
SİNİ KIRAR, SAĞ
ELİNİ KALDIRIR
VE...

MESHUR OSMANLI TOKADINI KUÇERO-
NUN ŞAKAĞINDA PATLATIR...

HEY GİDİ KUÇERO
HEY!.. SINIRLERİNE
MAĞLUP OLDUN...

OSMANO
DİKKAT!

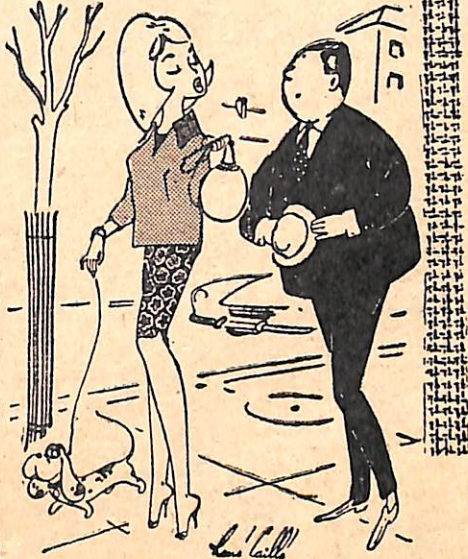
ÜST ÜSTE ATI-
LAN ÜÇ SİLÂH
SESİ MEYDANI
İNLETİR. FA-
DİK OSMANO-
NUN ÖNÜNE
GEÇMİŞTİR..

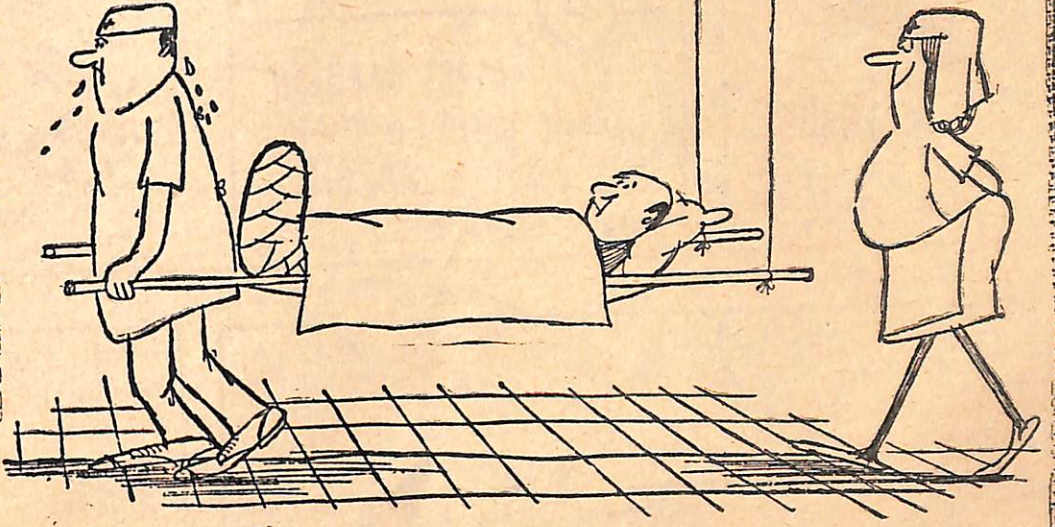
SONU GELECEK SAYIDA

Dünya Karikatürleri

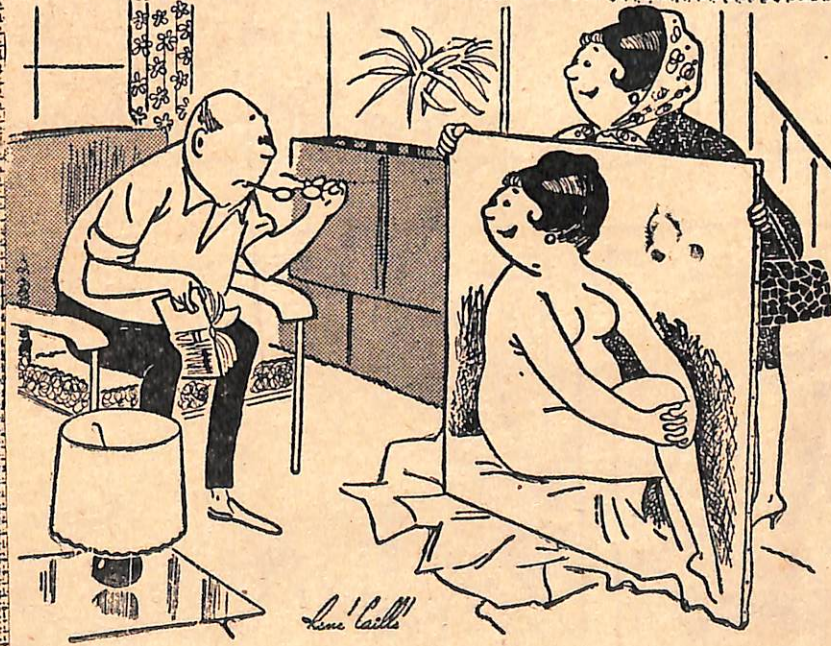
Pérot

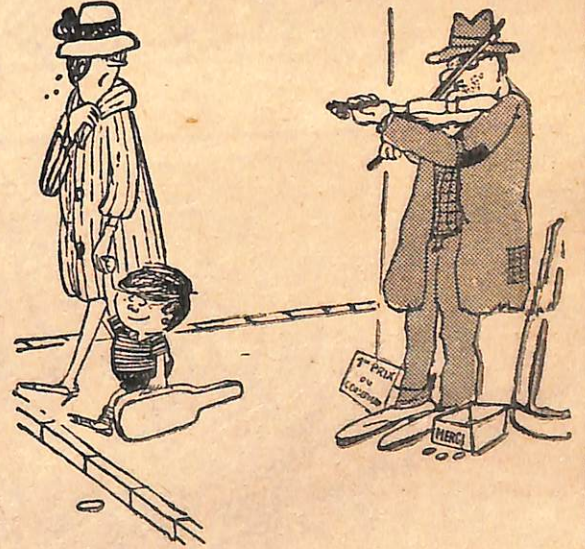
- BEN ROMEO, SİZ DE BENİM
JÜLYET'İM OLACAKSINIZ...
- SAĞLAM BİR DE MERDİVEN
LAZIM!

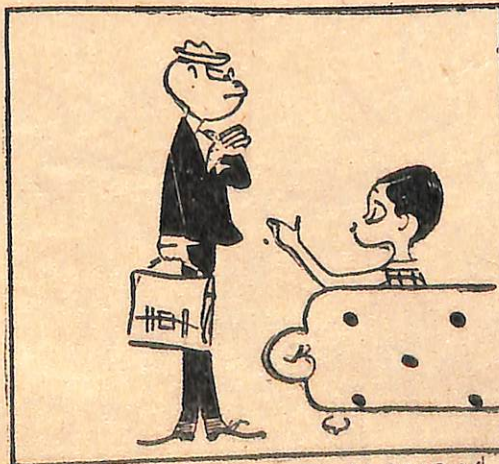
YAZISIZ

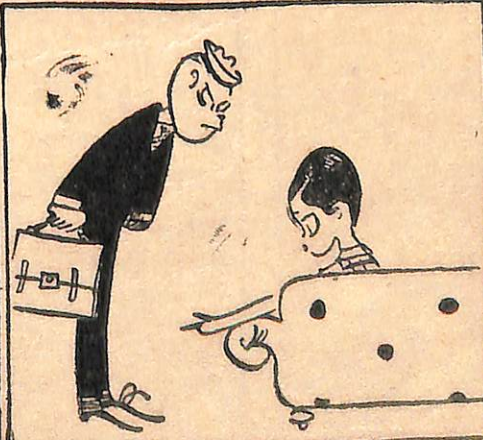
- ARTIK SABAHTAN AKŞAMA KADAR NE
YAPTIĞIMI SORMAZSIN DEĞİL Mİ?..

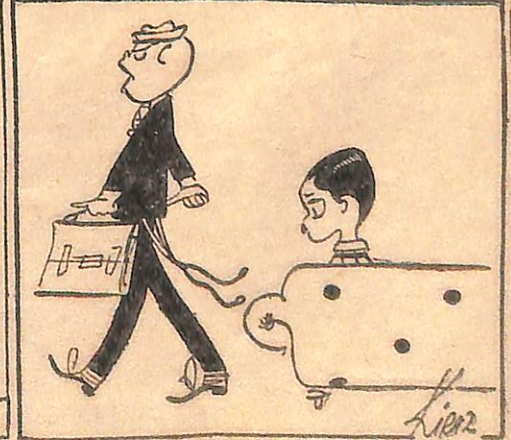
YAZISIZ

- AMAN NE SAVRUK ADAMSIN,
SU KRAVATINI BİRAZ SIK...

- ŞU İSKARPİNİNİ DE TİYİ BAĞLA!

- MERSİ KARICIĞIM, HADİ ALLA-
HAİSMARLADIK!

Bir Hikâye Yarışması...

- * AKBABA, 4 Temmuzda çıkacak 8 sahife ilâveli yaz sayısında bir hikâye yarışması açıyor.
- * Bu hikâye yarışmasının müddeti yoktur. Kalemine ve sanat gücüne güvenen her okuyucu katılabilir.
- * Hikâyeler, kâğıdın bir yüzüne ve mutlaka yazı makinesi ile yazılmış olmalıdır.
- El yazısı ile gönderilecek hikâyeler yarışmaya katılmıyacaklardır.
- * Kabul edilen hikâyeler üç dereye ayrılacaktır: Bir yıldız, iki yıldız, üç yıldız.
- * Bir yıldızlara 50, iki yıldızlara 75, üç yıldızlara 100 lira armağan edilecek ve bu yazı bedelleri posta ile adreslerine gönderilecektir.
- * Hikâyelerin AKBABA adresine gönderilmesi ve zarfın üzerine «Hikâye yarışması» yazılması rica olunur.

Ak. 137

Bu cüzdan ile ...

...biriktirmiş olduğunuz paralar mutlaka değerlendirilecektir.

Bankamıza yatıracığınız tasarruflarınız, her zaman emniyette kalacağı gibi, o/o 6,5'a kadar faiz alarak zengin para ve apartman daireleri ikramiyelerine katılabilir.

TÜRKİYE
EMLÂK KREDİ
BANKASI

Basın - 8746 - A - 5495 - 138

Aziz Nesin'in şaheser bir uzun hikâyesi:

Basbayağı bir Kadri!

Yusuf Ziya Ortaç, dört sayı sürecektir bu uzun hikâye için: «Hayatımda hiçbir mizah yazısı beni bu kadar güldürmedi!» diyor...

4 Temmuz 4 gözle bekleyiniz!

Ak. 139

Akbaba

